

1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI

- 1.1. Prostorni plan Karlovačke županije (PPŽ) razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora uvažavanjem društveno gospodarskih, kulturno povijesnih i prirodnih vrijednosti.
- 1.2. Za provedbu ovog Plana primjenjuju se ove provedbene odredbe uz grafički dio, a za šire tumačenje provedbenih odredbi koristi se tekstualni dio plana pod nazivom Plan prostornog uređenja.
- 1.3. Prostor Županije prema osnovnim obilježjima, korištenju i namjeni, razgraničuje se na:
  - **prirodna područja**
    - poljoprivredne površine;
    - šumske površine;
    - vodne površine;
  - **područja građenja ili uređenja prostora**
    - građevinska područja naselja s pratećim funkcijama;
    - prostori i površine izvan naselja izdvojenih namjena (gospodarska, poslovna, športsko rekreacijska, područja posebne namjene);
    - područja infrastrukturnih sustava.
- 1.4. Prirodna područja su ona u kojima su prirodni resursi osnova za obavljanje gospodarskih i drugih djelatnosti koje se tu mogu ili moraju izvoditi, što prepostavlja samo ograničene gradevinske zahvate u prostoru. Razvitak osnovne namjene treba provoditi u funkciji zaštite, očuvanja i unaprjeđenja stabilnosti prirodnih ekosustava (šume, pašnjaci, vodne površine), odnosno održavanja ekološke, biološke i krajobrazne raznolikosti.

Prostor namijenjen:

  - za ograničene gospodarske aktivnosti korištenja prirodnih resursa (gospodarsko iskorištavanje šuma, lovstvo, vodno gospodarstvo, slatkovodno ribarstvo);
  - za zaštitu ekosustava (proglašavanjem zaštitnih šuma i sl.);
  - za sve oblike poljoprivredne proizvodnje.
  - 1.4.1. Poljoprivredne površine dijele se prema namjeni na poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene i ostalo poljoprivredno tlo.
  - 1.4.2. Poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene (P1, P2 i P3), tla su od I do V razreda kvalitete (do konačnog definiranja metodologije vrednovanja, odnosno bonitiranja zemljišta, razred kvalitete utvrđuje prema podacima u katastru I - V katastarska klasa), koja je sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu zabranjeno koristiti u nepoljoprivredne svrhe. Drugačija se namjena prostornim planom može predvidjeti samo iznimno i djelomično u slučajevim navedenim u pojedinim kategorijama vrijednosti tala. Dije se na:
    - **osobito vrijedna obradiva tla (P1)** - u koja su na području Karlovačke županije uvrštena tla II i III razreda kvalitete (broj bonitetnih bodova 84, 74, 73 i 66). Područja na kojima su zemljišta I, II i III razreda smiju se koristiti samo za osnovnu namjenu u poljoprivrednoj proizvodnji, a iznimno se mogu koristiti za nepoljoprivredne svrhe kada u blizini nema zemljišta nižih razreda, pri čemu se može planirati izgradnja stambenih i gospodarskih

objekata koji služe za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, objekata infrastrukture te objekata za istraživanje i eksploataciju energetskih mineralnih sirovina. U sklopu prostornih planova uređenja općina i gradova, potrebno je detaljnije odrediti osobito vrijedna obradiva tla (P1) na temelju vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih razreda. Grafički prikaz razgraničenja potrebno je izraditi u mjerilu 1 : 5.000.

- **vrijedna obradiva tla (P2)** - u koji je uvršten dio tala IV razreda kvalitete (I podrazred, broj bonitetnih bodova 60 i 61). Obzirom da na području Županije nema dovoljno osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta, korištenje vrijednog obradivog tla (P2) ograničuje se istim odredbama kao i tla P1 kvalitete.
- **ostala obradiva tla (P3)** - tla IV razreda (II podrazred) i V razreda (I i II podrazred) kvalitete. Ova tla trebaju biti prvenstveno namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji (osobito ona na kojima je moguće i isplativo agrotehničkim mjerama poboljšati bonitet). Druga se namjena može predvidjeti samo iznimno i djelomično, i to:
  - kod pripajanja dijelova rubnih katastarskih čestica koje se većim dijelom već nalaze u građevinskom području;
  - kad je potrebno zauzeti određenu površinu za razvoj naselja, a u blizini nema zemljišta nižeg razreda kvalitete;
  - kad se radi o lociranju građevina od važnosti za državu ili županiju.

1.4.3. **Šumske površine** dijele se prema namjeni na šume isključivo osnovne namjene te ostale šume i šumsko zemljište.

1.4.4. Šume isključivo osnovne namjene dijele se na:

- **gospodarske šume (Š1)** imaju uza sve višekorisne funkcije i veliko gospodarsko značenje (posebice u brdsko - planinskim dijelovima Županije). U njima prvenstveno treba poticati njihovu prirodnu obnovu. Radi povećanja proizvodnih mogućnosti potrebno je uklanjati bolesna i stabla lošije kakvoće, u manje vrijednim šumama saditi stabla vrijednijih vrsta drveća, a u mladim šumama poticati prirast drvne mase. U šumi i na šumskom zemljištu mogu se graditi samo objekti potrebni za gospodarenje šumom, a PPPO/G može se predvidjeti gradnja objekata infrastrukture te građevina za potrebe sporta, rekreacije, lova i obrane, ali samo ukoliko zbog tehničkih ili ekonomskih uvjeta njihovu gradnju nije moguće planirati izvan šuma i šumskog zemljišta. Gradnja infrastrukturnih i drugih objekata u područjima šuma i šumskog zemljišta mora se prvenstveno usmjeravati na manje vrijedne zone, a eventualno zauzimanje šumskih zemljišta treba ići na račun neobraslih šumskih zemljišta, djelomično obraslih šumskih zemljišta te šikara i lošijih šuma panjača.
- **zaštitne šume (Š2)** imaju iznimno ekološko značenje u zaštiti zemljišta, vodenih tokova te erozionih područja, pa ih treba strogo štititi od svake prenamjene. Neizbjegni građevinski zahvati moraju se izvoditi uz stroge mjere konzervacije kako se ne bi pojačala erozija šumskog zemljišta. Zaštitnim šumama potrebno je pojačati režim zaštite i temeljem Zakona o zaštiti prirode.
- **šume posebne namjene (Š3)**, posebice zaštitne šume klime i imisijske šume treba podržavati na područjima s većim kapacitetom za antropogena opterećenja. Potrebno je preispitati njihovu vrijednost i predvidjeti njihovu adekvatnu namjenu. Prostornim planovima nižeg reda treba odrediti položaj

neuređenih i uređenih šuma u naseljima i uz naselja.

1.4.5. Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)

U ovu su kategoriju uvrštene površine poljoprivrednog zemljišta VI razreda (I i II podrazred), VII razreda (I i II podrazred), VIII razreda (I i II) te neobraslo šumsko zemljište. Poljoprivredne površine ove kategorije mogu se podijeliti u dvije grupe:

- **površine privremeno nepogodnih tala za obradu** su tla na kojima je mogućnost oranične proizvodnje ograničena jakim utjecajem prekomjernog vlaženja podzemnom, poplavnom i slivenom vodom, a koja predstavljaju najznačajnije zalihe potencijalno kvalitetnih zemljišnih površina koje se mogu dobiti nakon izvršenih melioracija. Ova tla treba štititi na način da se prilikom izrade PPUO/G izvrši preispitivanje njihove potencijalne vrijednosti za poljoprivrednu i šumarsku proizvodnju, pri čemu se to naročito odnosi na površine većih kompleksa zemljišta bliža naseljima. Proizvodno manje vrijedne površine treba štititi u smislu zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti.

- **površine tala trajno nepogodnih za obradu:**

- tla koja zauzimaju najniže reljefne položaje i najizloženija su prekomjernom vlaženju poplavnom, slivenom i podzemnom vodom, a zbog teškog mehaničkog sastava na njima ne bi bilo isplativo izvođenje hidrotehničkih melioracija zbog zaštite i očuvanja ekološke stabilnosti poželjno je pošumljivati, a neka od njih moguće je koristiti za ribnjačarstvo;
- plitka kamenita i stjenovita tla brdsko - planinskih predjela zbog nepogodnosti za poljoprivrednu proizvodnju potrebno je pošumljivati u prvom redu radi protuerozijske, hidrološke i klimatske, ali na dubljim tlima i proizvodne, odnosno, višenamjenske uloge šuma (vapneno dolomitne crnice i rendzine, plitka smeđa tla i lesivirana tla na vapnencu);
- neobrasle površine šumskog zemljišta poželjno je pošumljivati;
- neke od tih površina mogu se koristiti za uzgoj ljekovitog i začinskog bilja.

- **neplodna tla** se mogu koristiti za raznu namjenu.

1.4.6. Vodne su površine:

- vodotoci (rijeke, potoci, kanali)
- jezera,
- akumulacije,
- retencije,
- bajeri,
- ribnjaci.

Poželjno je da vodne površine imaju multifunkcionalnu ulogu, odnosno, uz osnovnu namjenu trebaju se koristiti za dopunske namjene. U planiranju korištenja vodnih resursa, potrebno je uskladiti osnovnu i dopunske namjene (sport, rekreacija, ribolov i sl.), a sve s ciljem racionalnog i održivog gospodarenja.

1.5. Područja građenja ili uređenja prostora

područja su stvorenih vrijednosti i planiranih zahvata određene namjene kojima se stalno i trajno mijenja stanje u prirodnom

okruženju:

- građevinska područja naselja s pratećim funkcijama,
- površine izvan naselja izdvojene namjene (gospodarske, sportsko rekreacijske i područja posebne namjene);
- područja infrastrukturnih sustava.

1.5.1. **Građevinska područja naselja**, područja su postojeće i planirane izgradnje. Detaljno i konačno određuju se prostornim planovima uređenja općine / grada (u dalnjem tekstu PPUO/G). Osnovna namjena građevinskog područja naselja je stanovanje s pratećim društvenim, uslužnim i gospodarskim sadržajima, sukladno veličini, odnosno središnjem značaju naselja.

1.5.2. Površine izdvojenih namjena, namjenjene su smještavanju pojedinih sadržaja koji se uslijed specifične namjene, kapaciteta ili utjecaja koje proizvode na okolni prostor nemogu smještati unutar građevinskih područja naselja. Osnovne skupine namjena su:

- gospodarske (pretežito industrija i zanatstvo, komunalno servisni sadržaji, trgovačke i bescarinske zone i dr.),
- sportsko – rekreativske (golf, zimski športovi, vodenih športova i dr.),
- ugostiteljsko turističke (kampovi, turistička naselja, hoteli i dr.),
- posebna namjena,
- groblja.

1.5.3. **Površine infrastrukturnih sustava** prostori su izvan naselja predviđeni za izgradnju građevina linijske i površinske infrastrukture.

1.6. Razvitak i izgradnju u prostoru potrebno je provoditi kontinuiranim postupcima koji se temelje na znanstvenim i stručnim spoznajama o prostoru i procesima koji se u njemu odvijaju. Svi zahvati u prostoru, bez obzira na kategoriju njegovog korištenja moraju se podrediti uvjetima zaštite i osiguranja **osnovne namjene** tog prostora, pri čemu je na prvom mjestu briga o očuvanju prirodnih komponenti prostora kako bi se omogućilo gospodarenje prirodnim resursima na održiv način.

1.7. Osnovna namjena i korištenje prostora prikazani su u grafičkom dijelu PPŽ. Obzirom na mjerilo plana očitavaju se kao plansko usmjerenje, a razgraničenje se vrši u prostorno planskoj dokumentaciji nižeg reda.

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

2.1. Građevine od važnosti za Državu određene Programom prostornog uređenje Republike Hrvatske i Uredbom o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku.

2.1.1. Prometne građevine

2.1.1.1. Cestovne građevine

- Postojeće državne ceste – održavanje, uređenje i rekonstrukcija s obilaznicama naselja;
- Nove ceste:
  - auto cesta Zagreb – Rijeka,
  - auto cesta Bosiljevo – Sv. Rok,
  - jugoistočna obilaznica grada Karlovca,
  - brza cesta Karlovac – Slunj – Plitvice,
  - brza cesta Karlovac – Pokupsko – Sisak,
  - brza cesta Tounj – Slunj – Cetingrad – Sisak,
  - cesta Netretić – Novigrad (čvor AC) – Lišnica (Dubravci);
- međunarodni cestovni granični prijelazi Jurovski Brod i Pribanjci prema Sloveniji te međunarodni i međudržavni cestovni granični prijelazi prema BiH određeni međudržavnim ugovorom;

2.1.1.2. Željezničke građevine s pripadajućim postrojenjima/građevinama:

- nova transeuropska željeznička pruga velike propusne moći Zagreb – Karlovac – Josipdol – Rijeka s odvojkom Drežnica – Gospic – Knin,
- magistralna željeznička pruga Zagreb – Rijeka i Josipdol – Gospic – Knin,
- željeznička pruga Bubnjarići – Karlovac i Karlovac – Vojnić – Sisak;

2.1.1.3. Zračna luka Karlovac;

2.1.2. Energetske građevine

2.1.2.1. Elektroenergetske građevine

- Hidroelektrane Ozalj, Gojak, Lešće, Lučica, Barilović;
- Dalekovodi Meline – Tumbri (400 kV), Brinje – Mraclin, Tumbri – Bihać /koridor za istraživanje/ i Brinje – Bihać (2x400 kV), Brinje – Mraclin (200 kV), Moravice – Švarča, Pokupje – Gojak, Vinodol – Rakitje, Gojak – Vinodol, Gojak – Oštarije, Plitvice – Slunj – Vojnić – Glina, Švarča – Vojnić, Švarča – Dubovac – Pokupje, Gojak – Lučica – Barilović – Švarča (Vojnić) (110 kV);
- Trafostanice Dubovac, Švarča, Pokupje
- EVP Oštarije;

2.1.2.2. Građevine za transport nafte i plina

- Jadranski naftovod,
- Magistralni plinovod Pula – Rijeka – Zagreb, Karlovac – Sisak, Vrbovsko –

Ogulin – Slunj – BiH, Ogulin – Gospic – Dalmacija;

2.1.2.3. Građevine eksploatacije mineralnih sirovina

2.1.3. Vodne građevine

2.1.3.1. Zaštitne i regulacijske građevine

- Sustav za obranu od poplave grada Karlovca sa pripadajućim građevinama (VES Brodarci, kanal Kupa – Kupa, retencija Kupčina)

2.1.3.2. Građevine za melioracijsku odvodnju

- Hidromelioracijsko polje Draganić,
- Hidromelioracijsko polje Zorkovac – Ozaljsko polje,
- Hidromelioracijsko polje Srednje Pokuplje,
- Hidromelioracijsko polje Kupčinski šumski bazen,
- Hidromelioracijsko polje Plaščansko polje;

2.1.3.3. Građevine za korištenje voda;

- Vodoopskrbni sustav grada Karlovca
- Regionalni vodoopskrbni sustav Lička Jasenica,

2.1.3.4. Građevine za zaštitu voda

- Sustav odvodnje otpadnih voda Karlovac – Duga Resa;

2.1.4. Športske građevine

- HOC Bjelolasica – skijalište;
- turistička destinacija Mašnik – športski tereni;

2.1.5. Ugostiteljske i turističke građevine

- HOC Bjelolasica – turističko naselje
- TN Korana (Čatrnja, Drežničko Selište)

2.1.6. Proizvodne građevine

- Građevine za proizvodnju nemetalnih minerala, keramike, celuloze, papira, tekstila i kože;
- Građevine za promet otrova na veliko;

2.1.7. Građevine za obradu i skladištenje opasnog otpada

2.1.8. Građevine na zaštićenom području za koje se izdaje građevina dozvola prema posebnom zakonu, osim obiteljske kuće:

- Građevine u NP "Plitvička Jezera"
- Građevine u PP "Žumberak – Samoborsko gorje"

2.1.9. Građevine posebne namjene

Jedinica lokalne samouprave	Kompleks / građevina
Karlovac	Cerovac
	Domobraska
	Jamadol
	Kamensko
	Kamensko – 1
	Kupa
	Luščić
	Mekušje
	Skakavac
	Skakavac – 1
Barilović – Krnjak	Korana
	Korana – 1
Ogulin	Sv. Petar
Slunj, Rakovica, Plaški, Josipdol, Tounj	Eugen Kvaternik

2.1.10. Ostale građevine

- Slobodna zona,
- Trgovački centar površine 5 ha i više.

2.2. Određuju se građevine od važnosti za Županiju:

Prometne građevine

2.2.1. Cestovne građevine s pripadajućim objektima

- ŽC Lišnica – Belavići – Barilović;
- ŽC Tounj (DC – 23) – Primišlje – Slunj – Cetingrad – Topusko;
- ŽC Drežnik Grad – Nova Kršlja – Furjan – Cetingrad uz državnu granicu prema Bosni i Hercegovini;
- ŽC Rakovica – Nova Kršlja – Kordunski Ljeskovac – državna granica s Bosnom i Hercegovinom;

2.2.2. Željezničke građevine s pripadajućim objektima:

- sustav prigradskog željezničkog putničkog prometa Županije s centrom u Karlovcu, koji bi se istovremeno nalazio u sustavu prigradskog prometa grada Zagreba;
- terminal kombiniranog prijevoza na širem području Josipdola.

2.2.3. Zrakoplovne građevine

- letjelište na području općine Rakovica,
- heliodromi.

2.3. Energetske i telekomunikacijske građevine

2.3.1. Elektroenergetske građevine

- 35 kV elektroenergetska mreža sa pripadajućim postrojenjima i više.

2.3.2. Građevine za transport nafte i plina s pripadajućim postrojenjima

- županijska plinska mreža (20 bar-a) – opskrbni sustavi Karlovac, Ogulin,

Slunj-Rakovica.

2.3.3. Bazne stanice mobilne telefonije

2.4. Vodne građevine

2.4.1. Zaštitne i regulacijske građevine

- retencija Jamadol;
- retencija Smoljanac;
- retencija Ogulin;
- akumulacija Okić.

2.4.2. Građevine za korištenje voda

- regionalni vodovodni sustavi – Lička Jasenica i Karlovac;
- vodozahvati za potrebe vodoopskrbe kapaciteta do 100 l/s.

2.4.3. Građevine za zaštitu voda

- sustavi za odvodnju otpadnih voda sa uređajem za pročišćavanje kapaciteta do 25.000 ES.

2.5. Proizvodne građevine - industrijske i obrtničke zone veličine iznad 25 ha.

2.6. Građevine za postupanje s otpadom:

- karlovačko odlagalište otpada I i II kategorije;
- ogulinsko odlagalište otpada I i II kategorije;
- slunjsko odlagalište otpada I i II kategorije.

2.7. Kriteriji za određivanje lokacija i koridora građevina od važnosti za Državu i Županiju sadržani su u točkama 3, 5, 6, 9, 10 i 11.3. ovih odredbi za provođenje.

2.8. Za građevine pod točkom 2.1.1.3., 2.1.4. točka 2, 2.1.5., 2.1.6., 2.1.7., 2.1.8., 2.1.10., 2.2.1., 2.2.2., 2.2.3., 2.4.1. i 2.5., lokacije i koridori u kartografskim prikazima ovog Plana te uvjeti uređenja u tekstualnom dijelu dani su kao planski i usmjeravajući, a detaljno se razgraničuju i određuju PPOU/G i drugim planovima.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI U PROSTORU

- 3.1. Ovaj Plan utvrđuje osnovna usmjerenja za smještaj djelatnosti: poljoprivrede, šumarstva, industrije i obrnjištva, rудarstva te turizma.
- 3.2. Razvitak **poljoprivrede** treba temeljiti na razvitu pravnih subjekata koji se bave primarnom poljoprivrednom proizvodnjom i preradom poljoprivrednih proizvoda te na obiteljskom gospodarstvu sa specijaliziranim proizvodnim programima ustanovljenim na tržišnom principu (farme).
- 3.2.1. Prostor treba klasificirati prema tipovima regionalnih područja:
- Područje najvećeg interesa zaštite krajobraza - podrška poljoprivrednicima usmjerena prvenstveno na zaštitu okoliša, smanjenu primjenu agrokemikalija i prodaju registriranih ekoloških proizvoda. Koristeći najveću prednost Županije koja se odražava u očuvanom stanju okoliša treba ulagati napore u razvitak ekološke poljoprivrede (organske ili biološke), koja pod strogim nadzorom proizvodnje, bez primjene mineralnih gnojiva, pesticida, hormona i drugih agrokemikalija ne može postići zadovoljavajuće prinose, ali uz dobru organizaciju tržišta može postići dobre ekonomske rezultate.
  - Područje intenzivne poljoprivrede - podrška usmjerena ka okrupnjavanju posjeda i povećanju količine proizvodnje. Neophodno je težiti postizanju kompromisa između konvencionalne (intenzivne) poljoprivredne proizvodnje, koja uz pomoć mehanizacije, agrokemikalija, novostvorenih sorti i pasmina te uz velike količine energije uspijeva postići vrlo visoke prinose i što djelotvornijeg očuvanja i unaprjeđenja stanja okoliša kroz očuvanje izvornosti i biološke raznolikosti prirodnih zajednica, racionalnog korištenja prirodnih dobara te očuvanja i obnavljanja kulturnih i estetskih vrijednosti krajobraza.
  - Područje poljoprivrede sa znatnim učešćem nepoljoprivrednih djelatnosti u kojem treba stimulirati uvođenje dopunskih djelatnosti - preradu i finalizaciju poljoprivrednih proizvoda u mini postrojenjima te njihovo plasiranje kroz turističku ponudu.
- 3.2.2. Dokumentima prostornog uređenja mora se onemogućiti svako dalje usitnjavanje katastarskih čestica i cjelina poljoprivrednog zemljišta te stimulirati njihovo objedinjavanje u funkcionalne proizvodne posjede.
- 3.2.3. Poljoprivredna djelatnost zasnovana na tržišnim načelima najčešće se odvija izvan granica građevinskog područja, a obzirom da je vezana za korištenje znatnih površina kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta, na tom se zemljištu iznimno može dozvoliti samo gradnja građevina za potrebe poljoprivredne proizvodnje. Zahvate gradnje stambenih i gospodarskih građevina za potrebe poljoprivredne proizvodnje obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (farme) te raznih vidova ruralnog turizma treba planirati pod uvjetom da ti objekti budu isključivo u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti.
- 3.2.4. Prilikom planiranja gradnje građevina novih poljoprivrednih gospodarstava izvan građevinskih područja te planiranja građenja u svrhu proširivanja postojećih gospodarstava, treba poticati objedinjavanje čestica poljoprivrednog zemljišta u funkcionalnu cjelinu odgovarajuće veličine da bi se na njemu mogla zasnovati rentabilna, tržišna proizvodnja.

- 3.2.5. Zahvati gradnje građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje izvan građevinskog područja moraju se planirati s ciljem onemogućavanja formiranja grupa građevinskih čestica koje bi zauzimale vrijedne poljoprivredne površine.
- 3.2.6. Poljoprivredni proizvodni kompleksi zemljišta i građevina ne smiju se planirati u I i II zaštitnim zonama vodocrpilišta i izvorišta pitke vode, prostorima prirodnih inundacijskih područja te u pojasu 50 m od ruba šume.
- 3.2.7. Zasnivanje nove proizvodnje i zahvati gradnje mogu se dozvoliti na temelju programa o namjeravanim ulaganjima kojim se dokazuje njihova ekomska opravdanost i ekološka prihvatljivost, a koji treba sadržati:
- dokaz o vlasništvu ili pravu korištenja (zakupu) zemljišta, a za zahvate građenja dokaz o vlasništvu ili dugoročnom pravu korištenja dovoljno velikih površina poljoprivrednog zemljišta za određenu proizvodnju;
  - vrste poljoprivredne proizvodnje koja će se organizirati na tom zemljištu, sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim planom razvijatka po etapama;
  - broj, okvirnu veličinu i predviđeni razmještaj planiranih građevina, ovisno o vrsti i opsegu namjeravane proizvodnje i prerade te planirane turističke ponude;
  - mogućnost pristupa na javne prometnice te eventualnu potrebu za novom prometnom i komunalnom infrastrukturom;
  - mjere zaštite okoliša, u prvom redu zaštita voda i tla;
  - projekt sanacije i uređenja okoliša (npr. potreba sadnje zaštitnog raslinja).
- 3.2.8. Ukoliko zbog objektivnih razloga nije moguće ispuniti uvjet minimalne veličine posjeda, odnosno broja uvjetnih grla, potrebno je uvjetovati samo proizvodnju visokorentabilnih kultura, odnosno uzgoj domaćih životinja (npr. ekološka proizvodnja).
- 3.2.9. Minimalna veličina zemljišta na kojem se planira zasnovati poljoprivredno gospodarstvo, odnosno gradnja građevina, ovisno o vrsti poljoprivredne djelatnosti preporuča se u sljedećim površinama:
- za intenzivnu ratarsko - stočarsku djelatnost - 10 ha;
  - za intenzivno bilinogojstvo – voćarstvo i vinogradarstvo - 2 ha;
  - za sjemenarstvo, rasadničarstvo, cvjećarstvo, povrtlarstvo te stakleničko - plasteničku proizvodnju - 1 ha;
  - za uzgoj malih životinja 2 ha.
- Najveća površina građevnih čestica namjenjenih za izgradnju građevina poljoprivrednog gospodarstva određuje se u odnosu na ukupnu površinu zemljišta koje služi potrebama farme:
- 5% površine poljoprivrednog zemljišta farme za intenzivnu ratarsko-stočarsku djelatnost;
  - 25% površine poljoprivrednog zemljišta farme za intenzivno bilinogojstvo – voćarstvo i vinogradarstvo;
  - 25% površine poljoprivrednog zemljišta farme za uzgoj malih životinja;
  - 50% površine poljoprivrednog zemljišta farme za smjemenarstvo, rasadničarstvo, cvjećarstvo, povrtlarstvo te stakleničko-plasteničku proizvodnju.
- Građevna čestica farme mora biti izgrađena minimalno 20%, a može se

izgrađivati do maksimalno 40%.

- 3.2.10. Kao minimalni broj uvjetnih grla (grlo težine 500 kg - koeficijent 1), temeljem kojeg se može planirati građenje na poljoprivrednom gospodarstvu izvan granica građevinskog područja preporuča se 10 kom, što po vrstama stoke iznosi:

Vrsta stoke	Koeficijent	Broj grla
krave, steone junice	1,00	10
bik	1,50	7
vol	1,20	8
junad 1 - 2 godine	0,70	14
junad 6 - 12 mjeseci	0,50	20
telad	0,25	40
krmača i prasad	0,055	181
tovne svinje do 6 mjeseci	0,25	40
mlade svinje 2 - 6 mjeseci	0,13	77
teški konji	1,20	8
srednje teški konji	1,00	10
laki konji	0,80	13
ždrebadi	0,75	13
ovce, ovnovi, koze i jarci	0,10	100
janjad i jarad	0,05	200
tovna perad	0,000555	18.000
konzumne nesilice	0,002	5.000
rasplodne nesilice	0,0033	3.000
za krznaše i sl. broj se utvrđuje programom o namjeravanim ulaganjima		

- 3.2.11. Gradnja ribnjaka (za komercijalne i osobne potrebe) i pratećih građevina za potrebe uzgoja ribe (spremišta za hranu, vozila, uređaji i sprave) dozvoljena je na poljoprivrednom zemljištu katastarske kulture močvara, trstik, bara te na tlima nepogodnim za obradu i na ostalom neplodnom tlu. Uz ribnjake moguće je graditi stambene građevine za članove obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koji se bave ribnjačarstvom.

Prilikom gradnje ribnjaka, potrebno je osigurati nepropusnu podlogu, dovoljne količine vode te zaštiti građevine od poplave. Prilikom izgradnje iskopani materijal potrebno je deponirati i koristi za uređenje okoline, kako bi se prostor u slučaju napuštanja mogao vratiti u prvobitno stanje.

Maksimalna dozvoljena dubina nizinskih ribnjaka iznosi 6 m.

U brdskim predjelima na visinskim vodama mogu se graditi ribnjaci na mjestima gdje ima dovoljno čiste i hladne vode koja sadrži mnogo kisika.

Ekonomski isplativost i ekološka opravdanost izgradnje ribnjaka dokazuje se programom iz točke 3.2.7..

- 3.3. Šumarstvo kao djelatnost treba promovirati s ciljem promicanja uravnoteženog razvitka cjelokupnog ruralnog, u prvom redu brdsko - planinskog prostora, planiranjem na principima istraživanja i zaštite prirodnih bogatstava.

- 3.3.1. Na uređenom šumskom zemljištu prednost treba dati održavanju i mogućem proširenju površina, podizanju proizvodnog potencijala, zaštiti šumskih tala te zadovoljenju višestrukih i općekorisnih funkcija šuma.

- 3.3.2. Radi povećanja kvalitete života treba stimulirati razvoj urbanog šumarstva pošumljavanjem gradskih te rubnih gradskih i seoskih područja. Uređene i

neuređene šume uz naselja treba privesti funkciji stvaranja zdravstvenih i rekreativnih zona za potrebe stanovništva.

- 3.3.3. Obzirom da je priroda šumarske djelatnosti da više štiti nego što oštećuje prostor, naglasak je na gospodarenju u skladu sa šumskogospodarskim osnovama i planovima gospodarenja. Planiranje razvoja šumarske djelatnosti treba zasnivati na korištenju šuma prema njihovoj osnovnoj namjeni, što znači da treba strogo štititi šume posebne namjene i zaštitne šume, a na neobraslom šumskom te poljoprivrednom zemljištu slabe kvalitete vršiti pošumljavanje, osobito na područjima gdje postoji pojačana opasnost od erozije te područjima većih antropogenih opterećenja.
- 3.4. **Industrija i obrtništvo** prvenstveno se smještaju u postojeće zone gospodarske namjene do njihovog potpunog iskorištenja, izuzev djelatnosti koje se zbog specifične tehnologije ili vezanosti uz određene lokalitete iskorištavanja prirodnih resursa moraju smještati drugdje u prostoru prema svojim posebnim zahtjevima.
- 3.4.1. Prostorni razmještaj gospodarskih djelatnosti treba temeljiti na planiranom sustavu središnjih naselja, demografskoj strukturi pojedinih područja, infrastrukturnoj opremljenosti, te utvrđenim rezervama postojećih zona gospodarske namjene.
- 3.4.2. Gospodarske djelatnosti mogu se smještati unutar mješovite namjene građevinskog područja naselja, pri čemu je u PPUO/G potrebno postaviti ograničenja mjerljivim parametrima i određivanjem tipa proizvodne jedinice, vezano na obim djelatnosti i moguće utjecaje na okoliš. Potrebno je odrediti i one sadržaje koji se mogu smještati isključivo u zasebnu zonu.
- 3.4.3. Prilikom izrade prostornih planova nižeg reda, potrebno je preispitati izgrađenost, opremljenost i stupanj iskorištenja postojećih gospodarskih zona, kako bi se spriječilo neopravданo zauzimanje novih površina. Iz središnjih dijelova gradskih naselja predvidjeti izmještanje postojećih proizvodnih zona.
- 3.4.4. Nove industrijske zone izdvojene namjene treba planirati na udaljenosti najmanje 50 metara od stambenih mješovitih te ih odvojiti zelenim pojasmom, prometnicom i sl.
- 3.4.5. U postojećim proizvodnim zonama potrebno je pristupiti intenzivnijem korištenju kapaciteta modernizacijom proizvodnje i podizanjem kvalitete infrastrukturne opremljenosti, uz poduzimanje mjera zaštite okoliša.
- 3.4.6. Nove gospodarske zone moguće je planirati u slučajevima:
- visoke iskorištenosti postojećih (90 % i više);
  - u manjim naseljima gdje one do sada nisu postojale;
  - na osnovu istraživanja stvarnih potreba i isplativosti u odnosu na troškove opremanja i uređenja zemljišta.
- 3.4.7. Općine na području kojih ne postoje gospodarske zone, mogu ih planirati u površini do 20 m²/st.
- 3.4.8. Razvoj većih gospodarskih zona potrebno je razmatrati usklađeno s razvojem željezničkog i cestovnog prometnog sustava, koristeći komparativne prednosti prometnog položaja županijskih središta.
- 3.4.9. Potrebno je poticati stvaranje manjih decentraliziranih gospodarskih zona u

središnjim naseljima, čije se osnovne djelatnosti temelje na lokalnim uvjetima. Osobito se to odnosi na male i srednje gradove, kako bi se potakao njihov gospodarski rast i ojačale funkcije, a oni postali stvarni nositelji razvijatka gravitirajućeg ruralnog prostora.

3.5. Iskorištavanje mineralnih sirovina je djelatnost vezana na istraživanje i iskorištavanje organskih i neorganskih mineralnih sirovina, što prepostavlja da se lociranje djelatnosti najčešće veže uz nalazišta.

- 3.5.1. Postojeća eksploataciona polja koja imaju lokacijsku dozvolu, odnosno odobrenje za rudarske radove, moguće je i dalje iskorištavati sukladno uvjetima pod kojima su odobrena.
- 3.5.2. Za eksploataciona polja mora se u postupku izdavanja rudarske i lokacijske dozvole izraditi projekt sanacije polja koji je sastavni dio tehničke dokumentacije, pri čemu treba predvidjeti da se radovi na tehničkoj i biološkoj sanaciji devastiranog okoliša provode u što većoj mjeri tijekom trajanja eksploatacije, ovisno o primjenjenoj tehnologiji i posljedicama eksploatacije.
- 3.5.3. Za eksploataciona polja koja se nalaze u prostoru predloženom za zaštitu u rangu parka prirode i zaštićenog krajolika sanaciju treba predvidjeti na način da se provodi tijekom trajanja eksploatacije. Po isteku koncesije važeće na dan 20.04.2001. godine ta se eksploataciona polja saniraju i zatvaraju.
- 3.5.4. Do donošenja karte ležišta mineralnih sirovina nije moguće povećanje površina eksploatacionih polja iznad površina određenih ovim Planom.
- 3.5.5. Temeljem ovog Plana moguće je iskorištavanje sljedećih eksploatacionih polja:

Naziv eksploatacionog polja	Grad/općina	Vrsta sirovine	Površina (ha)
BARILOVIĆ	Barilović	građevni kamen	6,3
BATNOGA	Cetingrad	građevni kamen	4,0
BELAJ	Barilović	građevni kamen	0,8
BIJELA DRAGA	Ogulin	građevni kamen	2,0
BLATA	Saborsko	građevni kamen	2,0
BREZOVI REBAR	Karlovac	kvarcni pijesak	87,0
BROČANAC	Slunj	građevni kamen	13,0
BROD	Krnjak	dolomit	4,0
CVITOVIĆ	Slunj	dolomit	4,0
ČUKUR	Krnjak	vapnenac	10,0
DONJA JELSA	Karlovac	kvarcni pijesak	41,0
DRAGOJEVIĆ	Slunj	građevni kamen	4,0
GAVANI	Ogulin	građevni kamen	5,0
GRABOVAC	Rakovica	građevni kamen	33,0
JARČE POLJE	Netretić	građevni kamen	13,0
JAPAGA	Plaški	građevni kamen	12,0
JOHOVO	Vojnić	građevni kamen	8,0
KOSTELIĆI	Ogulin	građevni kamen	9,0
KREMEŠNICA	Lasinja	građevni kamen	3,0
KUZMA	Slunj	građevni kamen	3,0
LOSKUNJA	Krnjak	građevni kamen	41,0
LOSKUNJA	Vojnić	građevni kamen	9,0
MALI VUKOVIĆ	Slunj	građevni kamen	4,0
PLAŠKARICA	Bosiljevo	građevni kamen	24,0
POBIJENKA	Žakanje	građevni kamen	18,0

RASNICA	Ogulin	građevni kamen	25,0
REČICA	Karlovac	opekarska glina	155,0
REČICA I	Karlovac	opekarska glina	46,0
REČICA II	Karlovac	opekarska glina	76,0
SMUTA	Ogulin	građevni kamen	4,0
TOUNJ	Tounj	građevni kamen	55,5
VRH KAPELE	Josipdol	građevni kamen	2,0
ZRNIĆ POLJANA	Ogulin	građevni kamen	2,0
ZVEČAJ	Duga Resa	građevni kamen	15,0

- 3.5.6. Za sljedeća eksploataciona polja način korištenja utvrditi će se prostornim planom uređenja općine / grada:

Naziv eksploatacionog polja	Grad/općina	Vrsta sirovine	Površina (ha)
BASAROVAC	Vojnić	keramička glina	10,5
IVOŠEVIĆ GAJ	Vojnić	keramička glina	150,0
KOKIREVO	Vojnić	keramička glina	123,8
MAZALICA	Vojnić	keramička glina	15,7

- 3.5.7. Za otvaranje novih eksploatacionih polja unutar istražnog polja "Vojnić" prikazanog na karti "Uvjeti korištenja i zaštite prostora" primjenjuju se odredba broj 3.5.8. točka 2 i 3. ovog Plana, a detaljni način eksploatacije utvrditi će se PPUO/G.

- 3.5.8. Nova eksploataciona polja i istražne prostore koji nisu planirani u grafičkom dijelu ovog Plana, do donošenja karte ležišta mineralnih sirovina, moguće je otvarati pod sljedećim uvjetima:

- da u radijusu od 10 km ne postoji drugo, aktivno ili nesanirano eksploataciono polje istovrsne mineralne sirovine;
- da je na većoj udaljenosti od 500 m od državnih vodotoka i građevinskog područja naselja, te 1000 m od ugostiteljsko – turističkih, sportsko rekreativnih zona i zaštićenih područja i objekata;
- da se ne nalazi u I., II. i III. zoni zaštite vodocrpilišta.

- 3.5.9. Najveća odobrena površina polja iz 3.5.8. može biti 2 ha.

- 3.5.10. Odredbe iz točke 3.5.8. ne odnose se na istraživanje i eksploataciju obnovljivih ležišta građevnog pijeska i šljunka iz korita vodotoka, jezera i umjetnih objekata za skupljanje vode.

- 3.5.11. Sanaciju je osim biološkom rekultivacijom moguće provesti i prenamjenom polja na kojima je dovršena eksploataacija za potrebe drugih sadržaja, što će se odrediti PPUO/G. Prilikom uvođenja novih sadržaja naglasak treba biti na uvažavanju krajobraznih obilježja neposrednog okruženja.

- 3.6. Razvoj **turizma** s gledišta korištenja prostora i planiranja sadržaja u prostoru vezan je uz:

- šire područje općine Rakovica odnosno trokut Drežničko Selište – Grabovac – Drežnik Grad s naglaskom na tranzitnom turizmu – moteli, obiteljski pansioni, youth hostel, kampovi; turističko-ugostiteljska gastronomска ponuda domaćih specijaliteta rakičko-plitvičkog kraja;
- realizaciju projekta "Saborsko planinsko mjesto ruralnog turizma" s naglaskom na izradi zajedničkih programa s NP Plitvička jezera;

- ekološki turizam u turističkoj eko destinaciji “Mašnik” s izgradnjom golf igrališta i vježbališta, te motela, autokampa, dječjeg i teens sela u brvnarama kao i apartmana u brvnarama i otvorenih i zatvorenih sportskih sadržaja;
- ljećilišni turizam u toplicama “Lešće” kraj Generalskog Stola;
- vjerski turizam s naglaskom na razvoju tradicionalnih hodočašća u Nacionalno svetište Sveti Josip (zaštitnika Domovine i Hrvatskog državnog sabora) u Karlovcu, pavlinskog samostana na Kamenskom uz obilazak sakralne baštine na čitavom području županije;
- lovno-ribolovni turizam na području čitave Županije, te drugi (alternativni) oblici “lova” (foto safari u južnim i zapadnim djelovima Županije, promatranje ptica u sjevernim dijelovima gdje rijeke prelaze u svoje nizinske tokove);
- “adventures” turizam vezan uz rijeke Kupu, Koranu, Mrežnicu i Dobru – rafting, kajak, kanu, splavarenje, ronjenje te turizam vezan uz brdsko-planinska područja županije – speleologija, mountain-bike staze te planinarenje u gorskim krajevima županije;
- vinske turističke ceste ozaljsko-vivodinskog, dugoreškog i draganičkog kraja, uz istovremeni razvitak seoskog turizma na seljačkim domaćinstvima ;
- sportsko-rekreativni turizam HOC “Bjelolasica” ;
- gradski turizam urbanih središta (Karlovca, Ogulina, Duga Rese, Slunja i Ozlja) s obilaskom kulturno-povijesnih lokaliteta samih gradova kao i ostalih područja Županije.

- 3.6.1. Smještanje odgovarajućih sadržaja potrebno je planirati i provoditi tako da se čuvaju originalne i izvorne vrijednosti prirodnog, povjesnog i kulturnog okruženja te identiteta prostora, a razvoj turizma podrediti principima održivog razvijanja.
- 3.6.2. Poticati oblike ponude integrirane u strukturu naselja, kao što su manje uslužne obiteljske jedinice, a izdvojene turističke komplekse formirati samo iznimno.
- 3.6.3. Prioritetno je potrebno predvidjeti kvalitetnu rekonstrukciju postojećih turističkih sadržaja te izgradnju novih kapaciteta usmjeriti na dopunu postojeće ponude, a potom istražiti mogućnost stvaranja novih zona.
Naglasak je na kvalitetnom infrastrukturnom opremanju i zaštiti okoliša te podizanju općeg standarda usluga i kvalitete turističke ponude.
- 3.6.4. Planiranje nove izgradnje prvenstveno treba predviđati na manje vrijednim zemljištim, poštujući specifične zahteve turističke djelatnosti, a oblikovanje objekata uskladiti s lokalnim ambijentalnim obilježjima.
- 3.6.5. Uređenje zona turističke namjene Korana (Čatrna i Drežničko Selište), Grabovac i Mašnik treba provoditi temeljem urbanističkog plana uređenja.
- 3.6.6. Građevine u izdvojenim zonama turističke namjene određenih na karti “Korištenje i namjena prostora/površina”, mogu imati katnost Po+P+2+PK. Izgrađenost parcele može biti najviše 40 %, a na parceli mora biti najmanje 30 % zelenih površina. Cestovne prometne površine trebaju se planirati širine 3,5 m za jednosmjerne i 6 m za dvosmjerne. Uz cestu treba planirati barem jedan pločnik širine najmanje 1,5 m. Unutar zone treba planirati sustav pješačkih komunikacija, koji treba biti vezan i na sadržaje izvan granica zone.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

- 4.1. Društvene djelatnosti čine sljedeće skupine središnjih uslužnih funkcija:
  - uprava i pravosuđe;
  - odgoj i obrazovanje;
  - kultura;
  - zdravstvo i socijalna skrb;
  - sport i rekreacija.
- 4.2. Mrežu društvenih djelatnosti treba temeljiti na utvrđenom sustavu središnjih naselja te planirati usklađeno s planovima razvitka pojedinih skupina društvenih djelatnosti i odgovarajućim standardima prihvaćenim u resornim područjima. Broj, strukturu i lokaciju pojedinih sadržaja treba odrediti PPUO/G.
- 4.3. Sadržaji društvenih djelatnosti smještaju se unutar građevinskih područja naselja, a dimenzioniraju se sukladno veličini i značaju naselja, pri čemu je potrebno prihvaćene norme prilagođavati stvarnim životnim uvjetima ali ih i koristiti kao sredstvo u stvaranju privlačnijeg prostora za življenje.
- 4.4. Potrebno je spriječiti pad razine opremljenosti naselja sadržajima društvene djelatnosti, osobito u područjima s ograničenjima u razvoju te pristupiti iznalaženju fleksibilnijih rješenja (višenamjenski objekti, stvaranje programa djelovanja pokretnih uslužnih djelatnosti i dr.).
- 4.5. U okviru građevinskih područja naselja s više od 1000 stanovnika i središta općina, potrebno je planski odrediti centralnu zonu naselja mješovite namjene u kojoj će se pored stanovanja i pratećih uslužnih, pretežito smještati sadržaji društvenih djelatnosti.
- 4.6. Izgradnja zdravstvenih i rekreacijskih objekata moguća je i izvan građevinskog područja temeljem smjernica i kriterija definiranih PPUO/G.

5. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJA IZGRAĐENOGLA I NEIZGRAĐENOGLA DIJELA PODRUČJA

- 5.1. Građevinsko područje (GP) čine građevinska područja i građevinska područja izdvojenih namjena. Granicama GP razgraničuju se izgrađeni dijelovi GP i površine predviđene za njegovo širenje, od ostalih površina namjenjenih razvoju poljoprivrede i šumarstva kao i drugih djelatnosti koje se mogu odvijati izvan građevinskih područja.
- 5.2. Ovim se Planom utvrđuju osnovni uvjeti za određivanje GP polazeći od činjenice da su ona na većem dijelu županijskog prostora utvrđena do sada važećom prostorno planskom dokumentacijom.
- 5.3. Obzirom na neažurirane kartografske podloge, potrebno je provesti detaljnu evidenciju postojećih GP na način da se utvrde stvarne granice izgrađenog dijela te provede analiza izgradenosti uz valorizaciju postojećeg stanja. Poštujući kriterije ovog Plana, potrebno je preispitati mogućnost popunjavanja već izgrađenog dijela GP, mogućnost obnove degradiranih i napuštenih izgrađenih dijelova GP te prema potrebi predvidjeti smanjivanje, a tek iznimno proširenje GP.
- 5.4. Uvažavanjem demografskih kretanja te procjena budućeg razvoja, treba utvrditi stvarne potrebe za prostorom, a proširivanje GP primjeniti, ako su iscrpljene mogućnosti izgradnje u do sada važećim granicama, samo u slučaju opravdane potrebe temeljene na očekivanom porastu broja stanovnika, razvoju središnjih funkcija i gospodarstva, te na izrađenim programima ulaganja s utvrđenim rokovima realizacije pojedinih zahvata.
- 5.5. Disperznost GP, osobito danas napuštenih naselja, potrebno je svesti na što je moguće manju mjeru. Pri tome treba voditi računa da se u najvećem dijelu Županije tipološki radi o području s velikim brojem malih raspršenih naselja, koja su nastala od više zaselaka, što je potrebno očuvati kao ambijentalno tradicijsko obilježje. Ti su prostori načelno određeni konzervatorskom podlogom ovog Plana kao osobito vrijedni kulturni/prirodni krajolik (kartogram Smjernice za zaštitu i uređenje prostora), koji za potrebe određivanja granica GP naselja treba detaljnije odrediti konzervatorskom podlogom izrađenom za potrebe PPUO/G:
- 5.6. Potrebno je sprečavati širenje naselja duž prometnih pravaca od državnog i županijskog značaja.
- 5.7. GP se prikazuju se kao izgrađeni i neizgrađeni dio. Granica GP vodi se u pravilu rubom katastarskih čestica. Kod planiranja podjele postojeće poljoprivredne čestice na dio unutar GP i dio izvan GP, treba voditi računa da dio izvan građevinskog područja ostane u dovoljnoj površini za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, sukladno klasi i dosadašnjem načinu korištenja čestice. Izgrađeni dio čine izgrađene građevinske čestice i infrastrukturne građevine te druge uređene površine privredne planiranoj namjeni.
- 5.8. Maksimalna površina GP naselja temelji se na određenoj maksimalnoj površini GP po stanovniku, te odnosu izgrađenog i neizgrađenog dijela naselja koji je određen maksimalnim dozvoljenim udjelom neizgrađenog dijela u ukupnoj površini GP.

Veličina naselja i značaj u prostoru	maksimalna površina GP naselja m ² /stanovniku	maksimalna površina neizgrađenog dijela GP
Grad Karlovac (županijsko središte)	250	25%
Gradovi s 7000-15.000 stanovnika (Ogulin – Duga Resa)	275	20%
gradovi do 7000 stanovnika	300	
ostala naselja s preko 1.000 stanovnika	500	
naselja od 500 do 1.000 stanovnika i ostala središnja naselja	700	15%
naselja od 200 do 500 stanovnika	800	10%
ostala naselja	900	

- 5.9. Iznimka od propisanih vrijednosti najvećeg dozvoljenog udjela neizgrađenog zemljišta moguća je u slučajevima kada je elaborirana detaljnou analizom koja mora sadržavati:
- podatke o izgrađenom dijelu GP;
  - analizu mogućnosti popunjavanja već izgrađenog dijela GP ili obnove degradiranih i napuštenih izgrađenih dijelova GP;
  - podatke o stupnju komunalne opremljenosti;
  - podatke o planiranim programima ulaganja s utvrđenim rokovima realizacije pojedinih zahvata.
- 5.10. Normativ najveće propisane površine GP po stanovniku moguće je u graničnom području i u području posebne državne skrbi uvećati do 10%, pri čemu treba poštivati maksimalni dozvoljeni udio neizgrađenog zemljišta.
- 5.11. Minimalna dozvoljena površina građevne čestice je 200 m² u gradovima, a 250 m² u ostalim naseljima. Izuzetak su zaštićene povijesne cjeline u kojima ona može biti i manja, ako je to utvrđeno konzervatorskom podlogom, odnosno propisano mjerama zaštite nadležne službe.
- 5.12. Za naselja s više od 1.000 stanovnika, za koja ne postoji obveza izrade GPU ili UPU, u postupku određivanja granica GP potrebno je odrediti centralnu zonu naselja mješovite namjene te propisati uvjete građenja.
- 5.13. U napuštenim naseljima, gdje trenutno nije moguće sagledati stvarnu demografsku sliku, GP treba obuhvatiti isključivo postojeće građevine, sukladno zakonskim propisima.
- 5.14. Za neizgrađene dijelove GP u središnjim naseljima, površine 2 ha i više potrebno je izraditi UPU u MJ 1:2000 ili DPU. Do donošenja plana nisu mogući zahvati na navedenom prostoru.
- 5.15. Neizgrađeni dijelovi GP mogu se privesti namjeni po izvršenoj pripremi i opremanju zemljišta. Za sva središnja naselja komunalna opremljenost podrazumijeva najmanje:
- pristupni put;

- vodoopskrbu;
- električnu energiju;
- odvodnju sukladno lokalnim prilikama.

Nužni stupanj opremljenosti za ostala naselja, kao i viši stupanj opremljenosti od propisanog za središnja naselja odrediti će se PPUO/G.

- 5.16. Mala ruralna naselja (do 200 stanovnika), kojima prijeti izumiranje, a koja su infrastrukturno opremljena treba aktivirati u funkciji obiteljskih poljoprivrednih domaćinstava, seoskog turizma, sekundarnog stanovanja i rekreativne dejavnosti.
- 5.17. Za potrebe zasnivanja farmi izvan granica građevinskog područja, potrebno je utvrditi uvjete osnivanja i izgradnje, sukladno odredbama ovog Plana.
- 5.18. U povjesnim cjelinama naselja, potrebno je poticati rekonstrukciju, prenamjenu i popunjavanje prostora, te socijalnim programima i programima ulaganja omogućiti ulaz novim investitorima koji ih mogu obnoviti i održavati.
- 5.19. Pažnju je potrebno posvetiti oblikovanju ruralnih naselja, koje treba biti primjerenou tradicionalnom oblikovanju prostora (položaj na terenu, organizacija okućnice s pomoćnim objektima, veličina građevina, izbor materijala), a da istovremeno omogući kvalitetan životni standard.
- 5.20. Prostori od interesa za obranu navedeni su tabelarno, a grafički se određuju granicama vojnih kompleksa/građevina. Po potrebi, u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prostornog uređenja te nadležnim tijelom obrane, oko vojnog kompleksa/građevina određuje se zaštitni pojas ovisno o vrsti, namjeni i položaju građevina u prostoru. Prilikom određivanja zaštitnog pojasa, potrebno je međusobno uskladiti potrebe obrane i uvjete korištenja ostalih površina.

Općina/grad	Vojni kompleksi / građevine
Karlovac	Cerovac
	Domobranska
	Jamadol
	Kamensko
	Kamensko – 1
	Kupa
	Lušić
	Mekušje
	Skakavac
	Skakavac – 1
Barilović – Krnjak	Korana
	Korana – 1
Ogulin	Sv. Petar
Slunj, Rakovica, Plaški, Josipdol, Tounj	Eugen Kvaternik

- 5.21. Osnovna usmjerena prostornog razvijanja i uređenja prostora radi određivanja interesa obrane su:
  - usklađivanje prostorno razvojnih prioriteta s interesima obrane;
  - određivanje prostornih elemenata, smjernice i kriterija za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu.

Pojedine navedene lokacije mogu se prenamijeniti u površine naselja, površine izvan naselja izdvojene namjene ili druge namjene, uz suglasnost nadležnog tijela obrane.

U postupku donošenja PPUO/G treba pribaviti mišljenje nadležnog tijela obrane.

-
- 5.22. U PPUO/G potrebno je utvrditi smjernice za rekonstrukciju građevina iz čl. 44. Zakona o prostornom uređenju.
  - 5.23. Za površine izdvojenih namjena primjenjuju se odredbe pod točkom 3.

6. UVJETI UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

- 6.1. Po stupnju razrade, odredbama ovog Plana razlikuju se građevine koje se mogu graditi temeljem odredbi ovog Plana, te građevine koje su odredbama ovog plana određene načelno, kao planski i usmjeravajući uvjet, a čije se detaljno razgraničenje i propisivanje uvjeta izgradnje vrši PPUO/G.
- 6.2. Na području urbane regije gradova Karlovac – Duga Resa, treba izvršiti grupiranje pojedinih koridora s ciljem što racionalnijeg iskorištenja prostora.
- 6.3. Postojeće koridore infrastrukture sačuvati u, posebnim zakonima, propisanim širinama, maksimalno ih iskoristiti uz primjenu suvremenih tehnoloških rješenja (poboljšanje kapaciteta i tehničkih karakteristika, korištenje novih, prirodi prihvatljivih tehnologija), a gdje god je to moguće težiti vodenju više infrastrukturnih pravaca u jedinstvenom koridoru.
- 6.4. Planirane koridore / lokacije treba staviti u funkciju tek po potpunom iskorištenju postojećih, imajući u vidu odredbe Strategije i Programa te poboljšanje povezivanja cjelokupnog sustava.
- 6.5. Koridore / lokacije za istraživanje odrediti po dovršenim istraživanjima varijantnih rješenja. Preliminacijski izbor vršiti sukladno mjerama očuvanja vrijednosti okoliša uz minimalno zadiranje u građevinska područja te maksimalnu zaštitu prirodnih i kulturnih dobara, sukladno odredbama ovog Plana (točka 7., 8. i 10.), a potom pristupiti dalnjim istraživanjima. Planirane infrastrukturne koridore treba izbjegavati voditi kroz vrijedna područja i nastojati trasu voditi rubnim dijelovima te što bolje uklopiti u krajobraz. Konačnu odluku o odabiru najpovoljnijeg rješenja donosi Županijska skupština Karlovačke županije uz prethodno mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja i jedinica lokalne samouprave na čijem se području zahvat nalazi.
- 6.6. Nakon izgradnje infrastrukturnog sustava za koji su planski rezervirana dva jednakovrijedna koridora, koridor koji nije iskorišten ukida se, a prostor se vraća u prvobitnu namjenu (poljoprivredno i šumsko zemljište te kod građevina koje se smatraju postojećim sukladno zakonskim propisima – građevinsko područje).
- 6.7. Prometni sustav
  - 6.7.1. U suradnji sa nadležnim državnim institucijama (Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, Hrvatska uprava za ceste, Hrvatske željeznice) potrebno je izraditi studiju dugoročnog prometnog razvoja Karlovačke županije, kojom bi se temeljem očekivanog rasta tranzitnog prometa utvridle potrebe za rezerviranjem novih prometnih koridora za cestovne prometne pravce županijskog i državnog značenja.
  - 6.7.2. Postojećim razvrstanim državnim i županijskim cestama treba očuvati koridore u širinama utvrđenim posebnim Zakonom. Rekonstrukcija dionice ispravkom loših tehničkih karakteristika ceste ne smatra se promjenom trase.
  - 6.7.3. Planirane koridore cestovne prometne infrastrukture određuju se u sljedećim širinama:
    - autocesta 200 m ili 100 m u slučaju da postoji idejni projekt u mjerilu

1:5.000;

- brza cesta 150 m ili 75 m u slučaju da postoji idejni projekt u mjerilu 1:5.000;
- ostale državne ceste 100 m ili 75 m u slučaju da postoji idejni projekt u mjerilu 1:5.000;
- županijske ceste 75 m ili 40 m u slučaju da postoji idejni projekt u mjerilu 1:5.000.

6.7.4. Priključne ceste planirati s elementima ceste na koju se priključuju:

- za priključak na državnu cestu u duljini od 100 m od priključka;
- za priključak na županijsku cestu u duljini od 50 m od priključka.

6.7.5. U slučaju prolaska kroz izgrađene dijelove naselja, koridori se mogu planirati u širinama manjim od određenih, ali ne manje od širina određenih za slučaj kada postoji idejni projekt.

6.7.6. Na dionici pruge Zagreb – Karlovac rezervirati prostor za postavu još jednog kolosjeka uz postojeći u ukupnom koridoru širine 100 m. U slučaju prolaska kroz izgrađene dijelove naselja, koridor se može planirati i u širini od 50 m.

6.7.7. Planirani koridor brze željezničke pruge Karlovac – Rijeka rezervira se u širini od 200 m, a u prolasku kroz izgrađene dijelove naselja u širini od 100 m.

6.7.8. Koridor glavne magistralne pruge I. reda i magistralne pomoćne pruge I. reda rezervira se u širini od 100 m, a u slučaju prolaska kroz izgrađene dijelove naselja koridor se može planirati u širini od 50 m.

6.7.9. Koridor ostalih pruga rezervira se u širini od 50 m, a u slučaju prolaska kroz izgrađene dijelove naselja može se planirati u širini od 30 m.

6.7.10. Koridor za istraživanje mogućnosti postave još jednog kolosjeka od Karlovca do Oštarija će se odrediti po izvršenim istraživanjima navedene trase.

6.7.11. Za proširenje željezničkog kolodvora Karlovac izvršiti istraživanje potreba i mogućnosti proširenja te u skladu sa rezultatima izvršiti rezervaciju prostora.

6.7.12. Karlovačka županija će u suradnji sa nadležnim ministarstvima, susjednim županijama i jedinicama lokalne samouprave na svome području izvršiti istraživanja potrebe izgradnje terminala kombiniranog prijevoza na širem području Josipdola. Do dovršenja istraživanja, navedena lokacija neće se rezervirati u prostornim planovima nižeg reda.

6.7.13. Granične prijelaze moguće je razvijati prema procijenjenim potrebama, bez posebnih prostornih ograničenja.

6.8. Energetski i telekomunikacijski sustavi

6.8.1. Energetski sustavi na području Županije su:

- elektroenergetski;
- građevine za transport nafte i plina s pripadajućim postrojenjima;

6.8.2. Postojeća elektroenergetska prijenosna postrojenja treba zadržati u prostoru i tehnološki unaprijediti po najvišim tehnološkim standardima. Gdje god je moguće, umjesto proširenja koridora treba pristupiti zamjeni vodičima boljih

svojstava, te ispitati mogućnost vođenja više vodiča na istom stupu.

- 6.8.3. Prilikom određivanja konačnih lokacija i trasa novih energetskih postrojenja državnog i županijskog značaja, obavezno izvršiti pejzažnu analizu. Pri određivanju trasa težiti uklapanju u postojeće koridore, uz što manje zauzimanje novih površina.
- 6.8.4. Studijama podobnosti, smještaja i utjecaja na okoliš potrebno je odrediti potencijalne lokacije planiranih proizvodnih hidroenergetskih postrojenja.
- 6.8.5. Koridori elektroenergetskih prijenosnih građevina određuju se u širini:
  - dalekovod 400 kV – 60 m;
  - dalekovod 220 kV – 50 m;
  - dalekovod 110 kV – 40 m;
  - dalekovod 35 kV – 20 m.
- 6.8.6. Izgradnja malih HE moguća je na lokacijama starih mlinica, bez mijenjanja zatečenog vodnog režima, i podizanja krune slapa. Intervencije u koritu rijeke, kao i uređenja same zgrade sa okolišem, moguće su u skladu sa posebnim uvjetima nadležnih službi.
- 6.8.7. Određivanje drugih lokacija (izuzev na vodotocima predviđenim za zaštitu u rangu parka prirode) vršiti će se temeljem studije utjecaja na okoliš, i ugraditi u PPUO/G.
- 6.8.8. U koridoru postojećeg Jadranskog naftovoda moguća je postava još jedne cijevi naftovoda (s pripadajućim objektima), pri čemu je zbog starosti postojećeg usporedno potrebno izvršiti zamjene dotrajalih dionica i modernizaciju sustava upravljanja i kontrole sigurnosti postojećeg cjevovoda. Zahvate treba izvoditi po najvišim tehnološkim i ekološkim kriterijima.
- 6.8.9. Koridor budućeg magistralnog plinovoda Pula – Rijeka – Zagreb (odvojak Sisak) potrebno je odrediti vrednovanjem dviju jednakovrijednih varijanti:
  - južna trasa u koridoru postojećeg Jadranskog naftovoda, s odvajanjem Karlovac – Zagreb (Kupa – Kupa) i Vojnić – Sisak na širem području Krnjaka;
  - sjeverna trasa u koridoru postojećeg Jadranskog naftovoda, s odvajanjem Bosiljevo – Jarče Polje – D. Stative – Jaškovo – Mahično – Zagreb (Kupa – Kupa) i Krnjak – Vojnić – Sisak (koridor naftovoda) na širem području Bosiljeva.
- 6.8.10. Koridori budućeg međunarodnog magistralnog plinovoda Vrbovsko – Ogulin – BiH i magistralnog plinovoda Ogulin – Gospić – južna Hrvatska (50/70 BAR-a) određeni su kao koridori za istraživanje, čija će se konačna trasa odrediti daljnjjim istraživanjima.
- 6.8.11. Vrednovanje koridora plinovoda treba vršiti na način:
  - da u cjelini zauzima najmanju površinu prostora, odnosno da se najvećim mogućim dijelom vodi paralelno sa drugim vrstama infrastrukture;
  - da što manje zadire u izuzetno vrijedne prirodne i kulturne prostore, odnosno da ih prelazi najkraćim mogućim pravcem;
  - da ne prolazi postojećim i potencijalnim zaštitnim zonama vodocrpilišta;

- da što manje prolazi građevinskim područjima naselja.
- 6.8.12. Prilikom određivanja planiranih koridora dati prijedlog najmanje dvije varijante vođenja prostorom Županije.
- 6.8.13. Koridor naftovoda planirati u širini od 60 m, a na mjestima gdje se vodi zajednički koridor naftovoda i plinovoda, isti planirati u širini od 100 m.
- 6.8.14. Koridor magistralnog i međunarodnog plinovoda planirati u širini od 60 m. Koridor plinskog sustava 20 BAR-a planirati u širini od 20 m.
- 6.8.15. Plinoopskrbna mreža županije je podijeljena na opskrbna područja Karlovac, Ogulin i Slunj-Rakovica. Vodenje županijske plinske mreže planirati jedinstvenim elaboratom za cijelo područje Županije, a koji je potrebno usvojiti na Županijskoj skupštini.
- 6.8.16. Postava baznih stanica mobilne telefonije ne može se vršiti na:
- poljoprivrednim površinama označenim kao P1 i P2;
  - području unutar prostora predloženog za zaštitu u rangu parka prirode do donošenja prostornog plana područja posebne namjene;
  - prostoru ostalih zaštićenih dijelova prirode ili predloženih za zaštitu, do donošenja mjera zaštite;
  - vrijednim točkama značajnim za panoramske vrijednosti krajobraza;
  - vodozaštitnim područjima vodocrpilišta I. i II. zona;
  - arheološkim područjima i lokalitetima te u povijesnim graditeljskim cjelinama;
  - unutar građevinskog područja naselja s manje od 1.000 stanovnika;
- 6.8.17. Međusobna udaljenost dviju baznih stanica postavljenih na samostojećim stupovima ne može biti manja od 1000 m.

6.9. Vodnogospodarski sustavi

- 6.9.1. Preduvjeti za razvoj vodoopskrbnog sustava su:
- zaštita slivnih područja rijeka Karlovačke županije;
  - zaštita postojećih i potencijalnih izvorišta od mogućih onečišćenja, te utvrđivanje njihovih slivnih područja i određivanje granice zona zaštite sa mjerama zaštite;
  - provođenje vodoistražnih radova, kako bi se ukazalo na potencijalne pitke vode;
  - rekonstrukcija starih, dotrajalih cijevnih vodova na području cijele županije, kako bi se gubici vode sveli na podnošljivu mjeru (oko 10 %);
  - izgradnja pojedinih vodovodnih sustava i dovršavanje započetih;
  - uvođenje automatizacije vodovodnih sustava;
  - povezivanje pojedinih vodovodnih sustava u veće cjeline te izgradnja regionalnih vodovoda kao konačni cilj (Lička Jasenica za opskrbu južnog područja Karlovačke županije i sjevernog područja Ličko Senjske županije te regionalni vodovod Karlovac za opskrbu sjevernog dijela Županije, koje u konačnici treba povezati u jedinstveni sustav).

- 6.9.2. Zaštita voda od onečišćenja provodi se:

- izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda gradova Karlovac i Duga Resa, u okviru kojeg je potrebno izvršiti reviziju sustava pročišćavanja otpadnih voda;
- izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda gradova Ogulina, Ozlja i Slunja;
- izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda s područja NP Plitvička Jezera i naselja Općine Rakovica.

6.9.3. Uređenje režima voda provodi se izgradnjom planiranih objekata:

- VES Brodarci, smještena uzvodno od Karlovca;
- ustava Šišljadić, smještena u km 6+400 kanala Kupa-Kupa;
- ustava Kupčina, u km 4+707 kanala Kupa –Kupa;
- prokop Korana, od km 6+665 r.Korane do km 127+400 r.Kupe;
- upusna ustava na r.Korani, u km 6+230 r.Korane, na desnoj obali;
- ispusna ustava na r.Korani, locirana na desnoj obali u km 0+400;
- upusni preljevni objekt na r.Korani, lociran u km 1+750 prokopa r.Korane;
- retencija Smoljanac;
- akumulacija Okić;
- retencija Ogulin, prioritetni objekt obrane od poplava grada Ogulina, locirana nizvodno od ušća Vitunjice;
- u svrhu kvalitetnijeg korištenja poljoprivrednog zemljišta, potrebno je pristupiti izvršenju hidromelioracijskih radova na područja za koja postoje projekti.

7. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

- 7.1. Krajobraz, kao dio područja čiji je izgled određen djelovanjem i međudjelovanjem prirodnih i ljudskih čimbenika, kakvim ga kroz perspektivu različitih lokalnih, regionalnih i nacionalnih kultura opaža stanovništvo, treba planirati, štititi i upravljati njime kroz različite metode njegova identificiranja, vrednovanja i procjene ugroženosti.
- 7.2. Zbog značaja koji županijski krajobraz, bogatstvom svoje raznolikosti, ljepote i očuvanosti ima za identitet stanovništva, prilikom planiranja razvijta u prostoru stručne službe za prostorno uređenje moraju nužno surađivati za znanstvenim i stručnim institucijama u čiji djelokrug spada očuvanje i unaprjeđenje bilo kojeg od elemenata krajobraza.
- 7.3. Uvažavanjem svih razloga ugroženosti krajobrazne raznolikosti te problematike postojeće zaštite, prema ciljevima i načelima Strategije i akcijskog plana biološke i krajobrazne raznolikosti, treba svim prikladnim planerskim metodama osigurati očuvanje i unaprjeđenje postojeće krajobrazne raznolikosti.
- 7.4. U okviru izrade prostornih planova nižeg reda, na osnovu detaljne valorizacije bioloških, geoloških i kulturnih svojstava te estetskih vrijednosti koje proizlaze iz njihova međudjelovanja treba izraditi prostorno plansku podlogu – plan krajobraza, u kojoj će biti razrađeni mehanizmi očuvanja postojeće krajobrazne raznolikosti, temeljenu na strateškim smjernicama Strategije i akcijskog plana biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske.
- 7.5. Krajobraz treba štititi u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju različite strukture ruralnog krajobraza, formirane u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnovezenog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo), u kombinaciji s raznolikim ekološkim sustavima i staništima. Pri tome specifičnu konfiguraciju terena, krajobrazne strukture i uzorce treba prepoznavati na mikroregionalnoj razini, odnosno na razini šest krajobraznih jedinica.
- 7.6. U planiranju su neophodna interdisciplinarna istraživanja pretočena u jedinstven sustav vrijednosti što podrazumijeva temeljito istraživanje i sačinjavanje popisa svih prirodnih i kulturno povijesnih vrijednosti (a ne samo zakonom zaštićenih) u granicama obuhvata plana, njihovo raščlanjenje i preispitivanje prema različitim stručnim kriterijima te uspostavu hijerarhije postojećih vrijednosti primjerene razini planiranja.
- 7.7. Potrebno je planirati odmjerene zahvate u prostoru koji će se lokacijom i arhitektonskim oblikovanjem uklopiti u postojeći prostor i prilagoditi njegovom ambijentu te naglasiti temeljne vrijednosti i osobitosti područja. U prostornim planovima nižeg reda odrediti primjenu onih modela prostornih struktura te izbor materijala, koji neće narušiti karakteristike užeg područja.
- 7.8. U predjelima vrijednijih dijelova krajobraza planiranjem razvijta poljoprivrednih gospodarstava prednost davati projektima koji će predviđati razne vidove dopunskih djelatnosti, kao što je prerada i finalizacija poljoprivrednih sirovina u gotov proizvod te turistička djelatnost u ruralnom području kroz koju bi se znatan dio takvih proizvoda plasirao.
- 7.9. Potrebno je izbjegavati planiranje izgradnje na vizualno vrijednim i istaknutim

lokacijama, a nove intervencije u prostoru moraju biti usklađene s ambijentalnim obilježjima prostora u kojem nastaju.

- 7.11. Evidentirati sve napuštene i aktivne kamenolome (s podacima po korisnicima) i odlagališta otpada te ocijeniti njihov utjecaj na biološku i krajobraznu raznolikost propisivanjem mjera njihove sanacije.

8. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO POVJESENIH CJELINA

PRIRODNE VRIJEDNOSTI

- 8.1. Prirodne vrijednosti dijele se na one koje su zaštićene temeljem Zakona o zaštiti prirode, one koje se predlaže zaštiti temeljem Zakona te na ostale, koje će se štititi mjerama propisanim ovim planom.
- 8.2. U okviru djelokruga lokalne samouprave ustanoviti sustav praćenja i istraživanja do sada evidentiranih izuzetno vrijednih dijelova žive i nežive prirode uz preporuku kategorije zaštite te daljnjih kontinuiranih istraživanja i predlaganja planskih mjera zaštite ostalih vrijednih dijelova prirode.
- 8.3. Za dijelove prirode na području Županije zaštićene Zakonom o zaštiti prirode treba:
  - osnovati javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode od županijskog značenja - zaštićene krajolike Ozalj, Klek i Slunjčica te spomenike prirode Vrlovka i Visibaba.
- 8.4. Potrebno je provesti zaštitu predloženih dijelova prirode:
  - u rangu parka prirode dolinu rijeke Mrežnice;
  - u rangu strogog rezervata (zoološkog, biospeleološkog):
    - Špiljski sustav Đulin ponor - Medvednica – Gojak,
    - podzemne vodene kanale i izvorišta Bistrice,
    - podzemni sustav izvorišta Zagorske Mrežnice – Tounjčice (Zagorska Peć, Rupečica);
  - u rangu posebnog rezervata:
    - izvor rijeke Dretulje sa okolicom,
    - dio planine Bjelolasice;
  - u rangu zaštićenog krajolika:
    - dolinu rijeke Korane, Dobre i Kupe,
    - izvor Ličke Jasenice (Veliko i Malo Vrelo), cijeli vodotok s ponorima;
  - u rangu geomorfološkog spomenika prirode zaštiti:
    - špiljski sustav Panjkov potok – Kršlje,
    - špilju u Tounju,
    - Jopića špilju,
    - jamu Balinka;
  - pokrenuti postupak istraživanja i zaštite preostalih cretova te podzemne vodene faune ogulinskog područja.
- 8.5. Ostale značajne dijelove krajobraza potrebno je prilikom izrade PPO/G preispitati i vrednovati, odrediti njihovo područje te predložiti planske mjere njihove zaštite.
- 8.6. Prilikom izrade Plana krajobraza iz točke 7. treba popisati te vrednovati ekološke sustave i staništa. Županijski prostor obiluje sljedećim ekološkim sustavima, koji su često obilježeni visokim stupnjem očuvanosti i prirodnosti:

- **Vodama i močvarama** - prirodnim staništima koja predstavljaju jednu od najvećih vrijednosti i osebujnosti županijskog prostora, posebice rijeke sa svojim kanjonima i slapovima gornjih tokova te naplavnim nizinama i močvarama u donjim tokovima. Posebnu pažnju treba posvetiti njihovom očuvanju od mogućeg onečišćenja pažljivim planiranjem smještaja djelatnosti i infrastrukturnih objekata u prostoru, a kod uredenja vodnog režima posvetiti pažnju očuvanju njihovog što prirodnijeg izgleda.
U tom smislu treba:
  - popisati i vrednovati močvare i cretove;
  - unaprijediti prirodne značajke umjetnih vodenih i močvarnih biotopa;
  - otkloniti izvore onečišćenja podzemnih voda okoline Ogulina i izraditi akcijski plan zaštite ostalih krških tekućica.
- **Krš i podzemlje**, kao najznačajnija geološka podloga županijskog prostora, sa svojim hidrološkim i hidrogeološkim modelima stvaranja prirodnih fenomena, raznovrsnim krajobraznim rijetkostima i biološkom raznolikošću krških ekosustava, stvorenih zahvaljujući lokalnim svojstvima izdvojenih ekotopa, od visokoplaninskih preko vodenih do speleoloških, predstavlja posebnost i vrijednost, ne samo županijske, odnosno, državne, nego i globalne razine. Stoga se planiranju razvoja ovog prostora mora prići na način da se osigura usklađeno gospodarenje njegovim vrijednostima, osobito kroz:
  - stvaranje svijesti o krhkosti krškog ekosustava te upoznavanje i poštivanje svih prirodnih procesa koji djeluju u njegovom stvaranju i funkciranju;
  - posvećivanje posebne pažnje kritičnim elementima krških ekosustava – biocenozama i vodama, posebice podzemnim, kroz čuvanje, njegu i proširivanje ploha autohtonog raslinja, zbog održavanja osnovnog procesa okršavanja te sprječavanje erozije tla;
  - planiranje pošumljavanja - potrebno je saditi autohtone (a ne brzorastuće) biljne vrste;
  - zaštitu vode, koju treba provoditi na kompletnoj kraškoj plohi, a najintenzivnije u blizini hidroloških objekata i u zonama iznad podzemnih tokova;
  - razvijanje brojnih nedovoljno razvijenih i neiskorištenih turističkih mogućnosti koje pruža ovaj izuzetno atraktivan prostor uz sve mjere zaštite njegove osjetljivosti;
  - zaštitu najosjetljivijih lokaliteta i pojave postavljanjem odgovarajućih fizičkih prepreka, kako bi se spriječilo nekontrolirano odlaganje otpada;
  - uvođenje posebnih zaštitnih mjera za zaštitu ponora i ponorskih zona od stvaranja naplavina i mogućnosti začepljenja;
  - sanirati područja odlaganja otpada na slivnom području špilja u kršu te osigurati zakonski ispravno zbrinjavanje otpada.
- Potrebno je održati dobro postojeće stanje **šumskih ekosustava** koji imaju prirodni sastav i očuvanu prirodnu raznolikost te težiti njegovom daljem unaprjeđenju dodatnim mjerama zaštite biološke raznolikosti u šumama:
  - kontinuirano praćenje i kartiranje šuma i šumskog zemljišta;
  - gospodarenje šumama na načelu prirodnog sustava;
  - sprječavanje smanjenja šumskih površina zabranom promjene namjene šumskog zemljišta, a u slučaju neizbjjeznog prenamjenjivanja šumskog zemljišta na odgovarajućoj površini, plansko pošumljavanje degradiranih površina na nekom drugom mjestu;
  - razvijanje urbanog šumarstva;
  - trajnu zaštitu najočuvanijih doprirodnih šuma koje treba prepustiti prirodnom razvoju tako da se stvore uvjeti za razvoj sekundarnih prašuma, u kojima bi se

- očuvao genetski fond flore, mikroflore i faune;
  - uspostavljanje promatračke mreže radi uočavanja negativnih procesa, pri čemu naročitu pažnju treba posvetiti prorijeđenim vrstama, kao što je pitomi kesten, šumske voćarice, grabežljive životinje i sl.;
  - utvrđivanje i ažurno vođenje katastra onečišćivača koji utječu na degradaciju šuma;
  - rad na otklanjanju izvora onečišćenja zraka i voda ugrađivanjem pročistača;
  - razvoj motrenja sadržaja teških metala u tlu saniranje onečišćenih tala;
  - uporabu fosilnih goriva s manjim postotkom sumpornog dioksida i dušičnih oksida, te motornih goriva s manje štetnih spojeva;
  - integralnu zaštitu šuma od bolesti i štetočina primjenom selektivnih sredstava za zaštitu bilja u šumarstvu.
  - Raznolikost biljnih i životinjskih vrsta na **travnjacima i oranicama** nastojati očuvati poticanjem integralnih mjera u poljoprivrednoj proizvodnji, kako bi se postigao kompromis između gospodarskih i ekoloških zahtjeva:
    - oživljavanjem ekstenzivnog stočarstva na brdskim i planinskim područjima, a posebno održavanje planinskih travnjaka na Bjelolasici;
    - sprječavanjem isušivanja močvarnih livada;
    - očuvanjem prirodnih i poluprirodnih staništa prilikom okrupnjavanja poljoprivrednih površina i provođenja melioracija, pratiti konfiguraciju terena i izbjegavati geometrijsku regulaciju vodotoka;
    - poticati primjenu selektivnih sredstava za zaštitu bilja u poljoprivredi.
- 8.7. Prema usvojenoj metodologiji uz pomoć Ministarstva odrediti bioindikatorske svojte i prioritete te započeti provoditi monitoring ugroženih staništa i vrsta.

KULTURNO POVIJESNE VRIJEDNOSTI

- 8.8. U provođenju zaštite kulturno povijesnih vrijednosti potrebno je poduzimati slijedeće mjere:
- izgrađivati novi odnos prema vrijednostima prostora koji isključuje samo konzervativni, parcijalni pristup zaštiti;
  - zaštitu staviti u komplementaran odnos s drugim relevantnim kriterijima za donošenje odluka o uređenju prostora;
  - izbjegći konfliktne situacije koje se u pravilu rješavaju na štetu baštine putem usklađivanja interesa; pritom izbjegći često prisutne tendencije da se pojedine gospodarske grane (djelatnosti), odnosno zahvati u prostoru, promatraju odvojeno od posljedica za sredinu;
  - izraditi i ažurirati popis graditeljske baštine i ostalih kulturnih dobara u Županiji;
  - izvršiti konačan postupak registracije preventivno zaštićenih cjelina i građevina graditeljske baštine s mjerama zaštite i posebnim uvjetima građenja;
  - izraditi program održavanja, obnove, rekonstrukcije i revitalizacije kulturnih dobara u Županiji za naredni period od 10 godina.

8.8.1. Za arheološku baštinu potrebno je:

- dokumentaciju za zahvate na postojećim i potencijalnim arheološkim područjima/zonama temeljiti na izvršenim arheološkim istraživanjima, a ukoliko ista ne postoje, istraživanja je potrebno izvršiti prije ili tijekom građevinskih radova, pri čemu posebnu pozornost treba obratiti područjima grada Karlovca, širem području Mateškoga Sela i Josipdola te području oko

Budačkog, Drežnika i Bosiljeva;

- zaštiti i prezentirati arheološke lokalitete u Karlovačkoj županiji (Budin, Gradac);
- provesti arheološko rekognosciranje prostora uz tokove rijeka Kupe, Korane, Mrežnice i Dobre;
- istražiti speleološke objekate, osobito one u kojima se nalaze antičke nekropole (Bubijeva Jama kod Siče, Markova špilja u Mateškom Selu, Jopića pećina u Krnjaku, Vrlovka kod Ozlja, Đutno kod Bosiljeva).

8.8.2. Za povijesne graditeljske cjeline potrebno je:

- temeljem novih spoznaja revidirati postojeću granicu zaštite pravno zaštićenih povijesnih graditeljskih cjelina (Karlovac, Ogulin, Rastoke);
- izraditi, odnosno revidirati konzervatorske studije zaštićenih urbanih cjelina na području Grada Karlovca – Zvijezda, Banija, Gaza, Dubovac i Turanj;
- za naselja (gradska/općinska središta), s djelomično očuvanom povijesnom strukturu izraditi konzervatorsku podlogu kojom će se utvrditi primjeren režim zaštite – Duga Resa, Slunj, Ozalj, Generalski Stol, Oštarije, Plaški, Rakovicu i Vojnić;
- utvrditi širu zonu zaštite povijesnih struktura naselja: Ozalj, Karlovac, Duga Resa, Bosiljevo, Ogulin, Josipdol, Plaški i Slunj;
- prilikom izrade urbanističkih planova središnjih naselja, po potrebi uspostaviti stupnjevani režim zaštite sukladno konzervatorskoj dokumentaciji zaštite, a novu urbanizaciju temeljiti na zatečenim kulturno-povijesnim vrijednostima strukture, kao i vrijednostima okoliša;
- u postupku urbanizacije/reurbanizacije odrediti optimalan gabarit povijesnih naselja u skladu s njihovom strukturu, ambijentalnim vrijednostima i prostornom ekspozicijom (istaknute vizure, osi vidika);
- riješiti problem magistralnoga prometa i uređenja povijesne jezgre Slunja temeljem valorizacije i dosljedne revitalizacije dosad zanemarenih dijelova povijesne strukture;
- obratiti pozornost na oblikovanje vizura i panorame s glavnih smjerova promatranja cjeline za:
  - Karlovac odnosno dijelovi - Banija, Dubovac, Gradac i Budin,
  - Bosiljevo,
  - Slunj,
  - Cetingrad,
  - Rakovica;
- očuvati povijesnu urbanu matricu i građevine za:
  - industrijsko-vrtni grad Duga Resa,
  - željezničarsku koloniju u selu Bubnjarcu,
  - radničke kolonije i stambene komplekse na karlovačkoj Baniji.

8.8.3. Za kulturno povijesne cjeline izvan naselja:

- ograničiti širenje građevinskih područja tamo gdje postoje uvjeti za obnavljanje povijesnih struktura;
- u planovima nižega reda ucrtati proglašene zaštitne zone oko značajnijih povijesnih graditeljskih cjelina, sklopova i građevina, napose onih

eksponiranih u prostoru, gdje valja obratiti pozornost na područja istaknutih vizura (npr. stari gradovi/utvrde i graditeljske cjeline Slunj, Novigrad na Dobri, Barilović, Bosiljevo, Ozalj, Podcetin, sakralne građevine Ozalj, Vivodina);

- stručno i ekonomski valorizirati povijesne sklopove starih gradova, dvoraca i plemićkih kurija s pripadajućim okolišem, te izraditi plan sanacije vrijednih hortikulturnih ansambala koji s povijesnom građevinom čine nerazdvojivi sklop (osobito u Novigradu na Dobri, Bosiljevu, Dubovcu i dr.)
- stvoriti uvjete za zaštitu i očuvanje arhaičnog sklopa tradicijske okućnice u selu Orljaki, općina Tounj, te ga primjereno valorizirati kao izvanrednu turističku atrakciju.

8.8.4. Potrebno je iznaći oblik stimuliranja ulaganja u projekte obnove i korištenja prirodne i kulturne baštine, na svim razinama od Državne do lokalne.

9. POSTUPANJE S OTPADOM

- 9.1. Postupanje s otpadom predviđa se temeljiti na rješenjima Studije gospodarenja otpadom:
  - sakupljanjem i odvozom otpada potrebno je obuhvatiti svu industriju i što veći broj domaćinstava;
  - za potrebe selekcije i ponovnog korištenja otpada potrebno je izgraditi lokalna sabirališta u centrima jedinica lokalne samouprave te centralni uređaj za selekciju iskoristivog otpada u Karlovcu;
  - potrebno je postaviti lokalna sabirališta u svakom naselju sa više od 500 stanovnika;
  - do ostvarivanja navedenih pretpostavki, sav se komunalni otpad odlaže na lokacije predloženih odlagališta, uz njihovo uređivanje u skladu sa standardima za tu vrstu građevina.
- 9.2. Za potrebe trajnog odlaganja komunalnog otpada potrebno je na području Županije izgraditi tri velika centralna odlagališta i to:
  - Karlovačko odlagalište za potrebe gradova Karlovac, Duga Resa i Ozalj te općina Žakanje, Ribnik, Netretić, Draganić, Lasinja, Bosiljevo, Barilović, Krnjak i Vojnić – potrebne površine najmanje 28 ha;
  - Ogulinsko odlagalište za potrebe Grada Ogulina te općina Josipdol, Tounj, Plaški i Saborsko – potrebne površine najmanje 7 ha;
  - Slunjsko odlagalište za potrebe Grada Slunja te općina Cetingrad i Rakovica – potrebne površine najmanje 4 ha.
- 9.3. Odlaganje otpada na predložena odlagališta nije za jedinice lokalne samouprave obvezujuće, ali u slučaju odabira drugog odlagališta, alternativa mora površinom i ostalim uvjetima u konačnici odgovarati ukupnim potrebama Županije.
- 9.4. Općine i gradovi u okviru svojih prostornih planova dužni su odrediti lokaciju rezervnih odlagališta koja će se aktivirati u slučaju više sile kao što je elementarna nepogoda ili ratna opasnost.
- 9.5. U izradi PPUO/G potrebno je odrediti lokacije prikupljališta i odlagališta (stalnih/rezervnih), a u izradi GPU-a i UPU-a i lokacije za lokalna sabirališta otpada.
- 9.6. Potrebno je sanirati postojeća kontrolirana odlagališta i “divlje deponije”.
- 9.7. Potrebno je provesti istraživanja i iznaći lokacije za građevine za skladištenje i obradu opasnog otpada:
  - građevina za obradivanje i skladištenje opasnog otpada na području Karlovca
  - građevina za skladištenje opasnog otpada na području Ogulina
  - građevina za skladištenje opasnog otpada na području Slunja.

10. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

- 10.1. Jedan je od osnovnih ciljeva prostornog planiranja postizanje bolje kakvoće okoliša uz potreban gospodarski razvitak (održivi razvitak).
- 10.2. Smještavanje pojedinih djelatnosti osobito gospodarskih i turističkih sadržaja mora se temeljiti na istraženim količinama prirodnih resursa i njihovoj podložnosti mogućim negativnim utjecajima.
- 10.3. Pri izradi prostornih planova potrebno je mjere zaštite okoliša temeljiti na programima zaštite okoliša izrađenim prema zakonskoj obvezi.
- 10.4. U PPPO/G-u potrebno je detaljnije inventarizirati osnovne elemente okoliša, analizirati i vrednovati postojeće stanje s obzirom na vrste i opseg negativnih utjecaja, na osnovi čega će se propisati mjere zaštite okoliša.
- 10.5. Na razini Županije ali i jedinica lokalne samouprave potrebno je razraditi poseban program poticajnih (ekonomskih), ali i ograničavajućih mjera koje će doprinijeti unapređenju zaštite okoliša, uz uvažavanje namjene i zaštite prostora utvrđene prostornim planovima.
- 10.6. Potrebno je poticati one oblike gospodarenja u primarnim djelatnostima koji smanjuju onečišćenje.
- 10.7. Velik dio područja (osobito južni dio Županije) prepoznato je kao područje potencijalnih zaliha podzemnih voda I razine za šиру regiju, pa je nove namjene i sadržaje na tom području potrebno uvoditi s posebnom pozornošću i uz mjere zaštite okoliša. To prepostavlja ekstenzivan način poljoprivredne proizvodnje, pošumljavanje nekvalitetnih poljoprivrednih površina, sustavno rješavanje problema odlaganja otpada, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda naselja te drugih sadržaja koji nepovoljno utječu na okoliš.
- 10.8. Na razini jedinica lokalne samouprave, potrebno je riješiti i istražiti zaštitu ležišta podzemne pitke vode. Potrebno je provesti zaštitu potencijalnih izvorišta, utvrđivanje njihovih slivnih područja te određivanje granica zona zaštite s mjerama zaštite. Prioritet su lokacije postojećih vodozahvata i vodoistražnih radova:
  - Veljun (Mala i Velika Vrebuša),
  - Kuselj,
  - Lička Jasenica (Malo i Veliko Vrelo),
  - Saborsko (Točak i Čevrakalo),
  - Cetingrad,
  - Cerovac Vukmanički,
  - Šišlјavić,
  - Draganić,
  - Plaški (Dretulja, Studeno i Ljeskovo Vrelo),
  - Lasinja (Crna Draga)
  - Vojnić (Vrelo Utinja, Kupljensko i Krstinja).
- 10.9. Do dovršenja postupka zaštite rijeke Mrežnice u rangu parka prirode, a potom i izrade PPPO, vode slivnog područja rijeke Mrežnice mogu se koristiti isključivo za lokalnu

vodoopskrbu i navodnjavanja područja uz rijeku.

10.10.Potrebno je pratiti sve značajnije onečišćivače vodotoka u i izvan Županije.

10.11.Radi cijelovitog rješavanja pitanja zaštite okoliša potrebno je razviti suradnju sa susjednim jedinicama lokalne samouprave te suradnju na međudržavnoj razini.

10.12.Ne može se planirati izgradnja u potencijalno poplavnim područjima kako ne bi dolazilo do ugrožavanja ljudi i imovine.

10.13.Prioritetne mјere zaštite voda od onečišćenja:

- sanacija i osposobljavanje postojećih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- osposobljavanje i stavljanje u funkciju uređaja za prijem i obradu istrošenih motornih ulja i rashladnih emulzija na lokaciji industrijskog kompleksa Mala Švarča;
- hidrotehnička analiza stanja kanalizacijskog sustava grada Karlovca i Duge Rese s prijedlogom mјera sanacije, izgradnje i konačnog povezivanja u jedinstvenu cjelinu sa tehničkim rješenjem dovodenja na centralni uređaj za pročišćavanje Karlovac-Duga Resa;
- hidrotehnička analiza i usporedba mogućnosti rasterećenja oborinskih voda dijelova naselja grada Karlovca;
- rješavanje kanalizacijskog sustava prigradskih naselja grada Karlovca u cilju spajanja na kanalizacijski sustav Karlovca s Duga Resom;
- noveliranje predviđenog rješenja centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Karlovca sa Duga Resom uz neophodno provođenje prethodnih istraživanja;
- uređaji za pročišćavanje otpadnih voda gradova Ogulin, Slunj, Ozalj i sustav Plitvice - Rakovica;
- odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda pojedinačnih objekata, dijelova naselja i malih naselja Karlovačke županije;
- analiza stanja odvodnje i predtretmana otpadnih voda pojedinih gospodarskih subjekata/zona s prijedlogom tehničkih rješenja sanacije i rekonstrukcije ili izgradnje novih uređaja.

10.14.U PPUO/G-u potrebno je u grafičkom prikazu naznačiti sva divlja odlagališta otpada i privremene lokacije sakupljališta te dati smjernice njihove sanacije.

10.15.Udaljenost građevina i sadržaja koji mogu biti izvor prekomjerne buke potrebno je u PPUO/G odrediti mjerljivim parametrom u odnosu na zone koje se želi štititi.

10.16.Predviđene razine buke u urbanim područjima potrebno je u skladu sa zakonskim propisima odrediti na grafičkom prikazu u planovima nižeg reda.

10.17.Radi biološke rekultivacije ekoloških sustava, a time i očuvanja estetskih vrijednosti krajobraznih cjelina potrebno je pošumljivati područja najvećeg pritiska na okoliš (područja gradnje infrastrukture, industrijskih zona i ostalih gospodarskih zona te područja gradnje građevina izvan građevinskog područja), područja s manjkom šumskih zajednica te područja degradiranih šuma.

10.18.Zaštita tla od onečišćenja štetnim tvarima treba se provoditi prioritetno u funkciji zaštite poljoprivrednog i šumskog zemljišta, radi proizvodnje hrane, zaštite zdravlja ljudi te radi održanja prirodne ravnoteže i biološke, odnosno, krajobrazne raznolikosti, a propisana je Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, kao i sankcije za počinitelje onečišćenja.

10.19.Ograničeno je i korištenje gnojovke, dok se mineralna gnojiva, sredstva za popravak tla i sredstva za zaštitu bilja moraju primjenjivati u skladu s dozvolom za stavljanje u promet i drugim važećim propisima koja se na njih odnose. Primjena agrokemikalija mora se temeljiti na načelima integralne biljne proizvodnje, osobinama staništa i potrebama uzgajanih kultura.

10.20.Zahvati gradnje građevina za uzgoj stoke, moraju se radi sprečavanja negativnih utjecaja, planirati na odgovarajućoj udaljenosti od ruba područja predviđenog za razvoj naselja, a preporuča se da udaljenosti koje se utvrđuju prostornim planom općine ili grada ne budu manje od:

Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost
10 - 15	100m
16 - 100	150m
101 - 300	300m
301 i više	500m

10.21.Minimalne udaljenosti građevina za uzgoj stoke i drugih građevina namijenjenih intenzivnoj poljoprivrednoj proizvodnji od prometnica preporučaju se:

državne ceste	100 m
županijske ceste	50 m
lokalne ceste	30 m

10.22.Biljna proizvodnja i uzgoj stoke na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima za potrebe vlastitog domaćinstva može se dozvoliti i unutar naselja, pod uvjetom da se ne radi o naselju gradskog karaktera, centralnoj zoni naselja, odnosno, području posebnih režima zaštite. Udaljenost građevina od naselja gradskog karaktera, centralne zone naselja iz odredbe 5.15., odnosno, područja posebnih režima zaštite treba biti minimalno 500 metara.

10.23.Građevine koje se grade za potrebe obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava prema svom utjecaju na okoliš mogu biti:

- bez izvora onečišćenja: - spremišta poljoprivrednih proizvoda, spremišta poljoprivrednih strojeva, šupe, sjenici i sl.
- sa izvorom onečišćenja: - staje, svinjci, kokošinji, kunićnaci i sl.

Za gospodarske građevine sa izvorom onečišćenja PPUO/G treba propisati veličinu građevina dimenzioniranu za maksimalan broj uvjetnih životinja.

10.24.Određuje se obveza procjene utjecaja na okoliš, uz posebnim propisom određenih građevina i zahvata, za sljedeće građevine i zahvate:

- građevine za melioracijsku odvodnju iznad 2000 ha.
- građevine za korištenje voda – vodoopskrbni sustav kapaciteta iznad 100 l/s.
- građevine za pročišćavanje otpadnih voda na krškom području kapaciteta iznad 1000 ES.
- asfaltne baze nazivnog kapaciteta većeg od 50 t/sat i betonare nazivnog kapaciteta većeg od 20 m³/sat, ako se grade na manjoj udaljenosti od 200 m od najbližeg građevinskog područja (izuzev od proizvodnih zona) te od područja posebnih uvjeta korištenja i osobito vrijednih djelova krajobraza.
- građevine namijenjene uzgoju stoke (farme) kapaciteta većeg od 100 uvjetnih grla.

- klaonice dnevnog kapaciteta većeg od 50 uvjetnih grla.
- športski i rekreacijski centri i građevine s više sadržaja površine veće od 5 ha.
- trgovački centri površine veće od 2 ha.
- eksploraciona polja mineralnih sirovina površine veće od 5 ha.
- eksploraciona polja energetskih mineralnih sirovina.

11. MJERE PROVEDBE

11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja

11.1.1. Prostorni plana uređenja općine/grada (PPUO/G), sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje se:

- za gradove: Karlovac, Duga Resa, Ogulin, Ozalj i Slunj;
- za općine: Barilović, Bosiljevo, Cetingrad, Draganić, Generalski Stol, Josipdol, Krnjak, Lasinja, Netretić, Plaški, Rakovica, Ribnik, Saborsko, Tounj, Vojnić i Žakanje.

11.1.2. Generalni urbanistički plan (GUP) izrađuje se za gradove:

- Karlovac,
- Duga Resa,
- Ogulin.

Granicu područja za koje se izrađuje GUP treba odrediti u kartografskom prikazu PPUG.

Izradu PPUG i GUP-ova gradova Karlovca i Duga Rese potrebno je provoditi usklađeno i koordinirano, s posebnim naglaskom na međuutjecaje i kontaktna područja dviju prostornih jedinica.

U sklopu izrade GUP-a grada Karlovca treba izraditi stručno-znanstvenu podlogu koja će analizirati specifične probleme prostornog razvoja, uređenja prostora te obnovu grada i njegovih rubnih područja.

11.1.3. Urbanistički plan uređenja (UPU) izrađuje se za:

- gradove Ozalj i Slunj;
- naselja - sjedišta općina ;
- naselja i dijelove naselja koji su registrirani kao povijesne urbanističke cjeline;
- neizgrađene dijelove GP iz točke 5.14.;
- izdvojene zone turističke namjene iz točke 3.6.5.

Granicu područja za koje se izrađuje UPU treba odrediti u kartografskom prikazu PPUO/G, odnosno GPU-a.

11.1.4. Prostorni plan područja posebnih obilježja izrađuje se za:

- Nacionalni park "Plitvička jezera";
- Park prirode "Žumberak – Samoborsko gorje";
- po dovršenju postupka zaštite - Park prirode "Mrežnica";

11.1.5. Obveza izrade detaljnog plana uređenja DPU može se odrediti bilo kojim planom šireg područja, pri čemu je potrebno u kartografskom prikazu plana odrediti granice obuhvata DPU. Obveza izrade DPU može se utvrditi i Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru, a granice obuhvata moraju se definirati istim programom.

11.2. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

11.2.1. Programom prostornog uređenja RH brdsko-planinskim područjem načelno su određeni prostori iznad 300m i područja za koja je zbog loših gospodarskih i demografskih prilika nužna izrada posebnih sveobuhvatnih programa razvoja. S ciljem postupnog smanjivanja nesrazmjera u stupnju razvijenosti te saniranja lošeg demografskog stanja potrebno je maksimalno poticati izgradnju i korištenje prostora kroz:

- izradu dokumenata koji će poslužiti kao pregledan ponudbeni materijal za ulaganja te kao osnova za utvrđivanje poticajnih mjera i planskog okvira budućih aktivnosti u tom prostoru;
- intenzivno praćenje stanja komunalne infrastrukture izradom Izvješća o stanju u prostoru i planiranjem ulaganja u Programima mjera unapređenja stanja u prostoru;
- kontroliranu izgradnju izvan granica građevinskih područja te njeno usmjeravanje u naselja sa manje od 200 stanovnika (stimuliranje poreznom i gospodarskom politikom općina i gradova);
- aktivnu politiku poticanja poljoprivredne proizvodnje;
- uključivanje južnog dijela Županije u turističku ponudu seoskog turizma vezanu na DC -1 i sjeverni ulaz u NP "Plitvička jezera", uključivanje zapadnog dijela u turističku ponudu Primorsko-goranske županije i Gorskog Kotara, a sjevernog u turističke programe vezane uz rijeku Kupu i Sloveniju.

11.2.2. Granično područje prema Republici Sloveniji obuhvaća: grad Ozalj, općine Žakanje, Ribnik, Netretić i Bosiljevo. Granično područje prema Bosni i Hercegovini obuhvaća: grad Slunj te općine Rakovica, Cetingrad i Vojnić. Polazeći od potreba za poboljšanjem uvjeta života stanovništva graničnog područja u odnosu na preostali županijski prostor, potrebno je stvoriti prepostavke za osiguravanje uravnoveženog razvitka tog područja:

- stvoriti prepostavke za demografsko obnavljanje naselja prioritetno izgradnjom prometne i komunalne infrastrukture te ekonomske podržavajuće infrastrukture (porezna politika, krediti) ključne za razvoj poduzetništva i malog gospodarstva;
- osigurati učinkovitu finansijsku potporu za razvojne projekte malog gospodarstva, osobito za početnike, u cilju privlačenja mladih stručnjaka, pri čemu je važno osigurati podršku državnih i lokalnih izvora te po mogućnosti uključiti u međunarodne projekte;
- poticati međusobno povezivanje projekata ekološke proizvodnje hrane, eko turizma, usluga za nove aktivnosti (turizam, rekreacija), obrta i usluga te malih inovativnih poduzeća;
- poticati povezivanje, obrazovanje i udruživanje poduzetnika i projekata duž pogranične zone i na nivou međudržavne suradnje.

11.2.3. Zakonom proglašeno područje posebne državne skrbi obuhvaća cijela, odnosno dijelove područja gradova Slunj i Karlovac te općina Cetingrad, Rakovica, Vojnić, Barilović, Josipdol, Krnjak, Lasinja, Plaški, Saborsko i Tounj. Prioritet je stvaranje optimalnih uvjeta koji bi trebali ubrzati obnovu i poticati razvitak:

- što prije riješiti status izbjeglica s drugih područja bivše države;
- obnova i izgradnja infrastrukturnih sustava kroz odabir prioriteta koji će

- poslužiti kao osnova za usmjeravanje ostalih vrsta izgradnje;
- odrediti prioritete za sadržaje od vitalnog značaja, sukladno gospodarskim parametrima, potencijalnim središtima razvoja i globalnoj koncepciji područnog razvijatka te regionalnim i državnim strateškim interesima;
  - osnažiti razvitak stočarstva na većim površinama;
  - usmjeriti različitim poticajima stručne kadrove na područja posebne državne skrbi kao pretpostavku inovacijskog procesa, novog načina rada i kvalitete života.
- 11.2.4. Obzirom da se ruralno područje u svom velikom dijelu preklapa s ostalim problemskim cjelinama (brdsko-planinsko, pogranično, područje posebne državne skrbi), na njegovom području primjenjivat će se već utvrđene mјere za pojedine cjeline.
- 11.2.5. Područja s ograničenjima u razvoju, područja su naglašene primjene posebnih stimulativnih mјera :
- za provođenje demografske obnove naselja bilo kojim od predviđenih načina (prirodnji prirast, stimuliranje ostanka stručnih kadrova, povratak hrvatskih iseljenika, planska unutrašnja migracija) potrebno je ponuditi i osigurati mogućnosti primjerenog rješavanja problema stanovanja i zapošljavanja, stimulirati razvitak pojedinih djelatnosti te poboljšavati infrastrukturu i dostupnost pojedinih naselja;
  - potrebno je odrediti zone obiteljske izgradnje te zone gospodarske djelatnosti s prioritetima opremanja naročito u najugroženijim područjima kroz simbolične cijene pripreme zemljišta, odrediti prioritetna zanimanja naročito ona koja će omogućiti zapošljavanje domaćeg stanovništva, te ponuditi povoljne kredite na duže razdoblje i slično;
  - poticati kretanje gradskog stambeno nezbrinutog stanovništva i nezaposlenog stanovništva prema ruralnom području, a naročito prema područjima kojima prijeti izumiranje, kroz otkup neobrađenog plodnog zemljišta i pašnjaka te prodaju uz povoljne uvjete ili davanje u dugoročni zakup doseljenom stanovništvu;
  - stimulirati stručno i obrazovano stanovništvo ne samo na ostanak već i useljavanje, a praćeno konkretnim ponudama zapošljavanja i stanovanja uz osiguravanje određenog načina života izgradnjom suvremene infrastrukture i mreže uslužnih funkcija;
  - kvalitetnim prometnim povezivanjem prostor učiniti atraktivnijim u radnom i stambenom smislu, čime će zone prigradske urbanizacije i dnevne migracije postati šire nego danas;
  - gospodarske zone vezati za infrastrukturno opremljena područja i gradove izvan Karlovca te tako razvijati manje centre rada.
- 11.2.6. Gradska naselja predstavljaju osnovu policentrične mreže naselja Županije, pa je u tom smislu potrebno usmjeriti poticajne mјere na razvitak malih i srednjih gradova (Ozalj, Ogulin, Slunj, Duga Resa) kroz razvijanje sustava društvenih i gospodarskih djelatnosti, infrastrukturno opremanje praćeno izradom razvojne studijske dokumentacije, u čemu je nužna potpora Države.
- 11.2.7. U svim područjima primjene posebnih razvojnih i drugih mјera potrebno je na temelju dugoročnih planova izraditi operativne programe intervencija s definiranim etapama izvršenja zahvata.

11.3. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru

- 11.3.1. Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, utvrđeno je da najveći dio prostora Županije nosi obilježja područja s ograničenjima u razvoju, koja se u velikom dijelu preklapaju, pri čemu se razlozi ograničenja u razvoju često kumuliraju. U duhu te činjenice, cjelokupnom prostoru treba posvetiti izuzetnu pažnju ne samo na županijskoj, već i na državnoj razini.
- 11.3.2. Do uspostavljanja potpune zakonske regulative (donošenja propisa o brdsko planinskom području, propisa koji bi onemogućili dalje usitnjavanje zemljишnog posjeda i dr.), potrebno je izvršiti multidisciplinarna istraživanja procesa i pojava, a rezultati kojih bi poslužili za uspostavljanje potrebnih zakonskih okvira koji bi sprječili dalju degradaciju i potakli razvitak.
- 11.3.3. Zbog izrazito loše demografske slike Županije, koja se znatno mijenjala od posljednjeg popisa stanovništva 1991. godine, potrebno je pristupiti demografskim istraživanjima, temeljenim na stvarnom broju stanovnika, neprekidno poduzimati potrebne mjere te pratiti stanje na ugroženim prostorima.
- 11.3.4. Potrebno je istražiti zalihe, utvrditi ležišta mineralnih sirovina i na temelju evidentiranog stanja pratiti njihovo iskorištavanje, zatvaranje i sanaciju eksploatacionih polja, u cilju sprječavanja stihijskog i nekontroliranog korištenja tog resursa i pravodobnog poduzimanja mjera u slučaju narušavanja vrijednosti prostora. Sve napuštene i aktivne kamenolome treba evidentirati s podacima po korisnicima, ocijeniti njihov utjecaj na biološku i krajobraznu raznolikost te propisati mjere njihove sanacije.
- 11.3.5. U narednom je razdoblju potrebno provesti istraživanja s ciljem iznalaženja lokacija za sabirališta i skladištenje opasnog otpada.
- 11.3.6. Osnovati područne mreže za ispitivanje i ocjenu kakvoće zraka u svim gradovima županije, osobito uz veće prometnice (automatske mjerne stanice).
- 11.3.7. Zalihe voda:
  - treba podvrći stalnom istraživanju kako bi se ukazalo na potencijalne rezerve pitke vode i utvrdile zalihe te slivna područja potencijalnih izvorišta;
  - evidentirati onečišćivače s područja i izvan Županije;
  - u županijskim rijekama i na pograničnim vodama provoditi redovito ispitivanje kakvoće vode.
- 11.3.8. Prirodne vrijednosti treba podvrći stalnom istraživanju i praćenju stanja, a za evidentirane dijelove provesti ponovnu procjenu vrijednosti i dovršiti postupak zaštite. Potrebno je popisati i ocijeniti dijelove biološke i krajobrazne raznolikosti sa procjenom njihove ugroženosti i izradom odgovarajućih karata (hidrogeološke i geomorfološke pojave u kršu, cretovi, močvare, akumulacije, šljunčare).
- 11.3.9. Određuje se obveza pribavljanja suglasnosti u vezi s mjerama zaštite okoliša za sljedeće prostorne planove:
  - svi prostorni planovi uređenja općina/gradova (2/3 Županije nalaze se na kršu, na području svake općine/grada nalazi se veći broj izuzetno vrijednih djelova prirode, dobra od međunarodne i državne važnosti nalaze se na područjima 9 od 21 jedinice lokalne samouprave / PP Žumberak -

Samoborsko gorje – Ozalj; PP Mrežnica - Duga Resa, Generalski Stol, Ogulin, Tounj, Josipdol, Slunj; NP Plitvička Jezera – Saborsko, Rakovica);

- generalni urbanistički plan grada Ogulina;
- urbanistički plan uređenja grada Slunja i Ozlja;
- prostorni plan područja posebnih obilježja za parkove prirode.

11.3.10.Radi uočavanja negativnih procesa u šumama treba uspostaviti promatračku mrežu, a naročitu pažnju posvetiti prorjeđenim vrstama (pitomi kesten, voćkarice, grabežljive životinje i sl.).

11.3.11.Potrebno je detaljno istražiti i valorizirati biološke, geološke i ljudskim djelovanjem stvorene vrijednosti krajobraza kontaktnih područja najvrednijih zaštićenih prirodnih cjelina (nacionalnog parka i parkova prirode).

11.3.12.Područja zaštićenih povijesnih cjelina i lokaliteta, potrebno je podvrći ponovnoj procjeni te izradi programa održavanja, obnove, rekonstrukcije i revitalizacije.

11.3.13.Potrebno je evidentirati bespravnu izgradnju na području Županije. Konačnim definiranjem građevinskih područja i uvjeta pod kojima se u njima mogu izvoditi zahvati, odlučit će se o mogućnosti legalizacije pojedinih bespravnih zahvata. Za ostale bespravne zahvate koje neće biti moguće legalizirati, treba izraditi programe sanacije sa sadržanim operativnim mjerama.

11.3.14.Trajno treba pratiti područja građenja, njihov stupanj iskorištenosti te Programima mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru predlagati eventualne izmjene u cilju racionalnijeg korištenja prostora.

11.3.15.Prolazak infrastrukture od značaja za Državu i Županiju, područjima gradova, osobito Karlovca, potrebno je podvrći prethodnom istraživanju u smislu uklopljenosti i međuodnosa s postojećim izgrađenim infrastrukturnim objektima, pri čemu je na svaki način potrebno nastojati stvarati što manje novih koridora, a težiti zajedničkom vođenju infrastrukture.

11.3.16.U područjima posebne državne skrbi potrebno je točno utvrditi prostore koji nisu razminirani i odrediti prioritete na području općina/gradova.

11.3.17.Redovitim Izvješćima o stanju u prostoru treba sagledavati i pratiti stanje, prepoznavati konfliktne situacije i procese u prostoru, a Programima mjera za unaprjeđenje određivati mjere sanacije te predlagati izradu potrebnih elaborata.